

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

17 Οκτωβρίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3851

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 18/2.10.2019

Έγκριση Κανονισμού Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΠΜΣ) του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (ΙΦΕ), του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, του Τμήματος Φιλολογίας και του Τμήματος Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Γνωσιακή Επιστήμη».

Η ΣΥΓΚΛΗΤΟΣ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του ν. 4485/2017 «Οργάνωση και Λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 114), και ειδικότερα τα άρθρα 30 έως και 37, 43, 45 και 85 όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.
2. Την υπ' αριθμ. 163204/Ζ1/29.9.2017 Εγκύκλιο του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.
3. Την υπ' αριθμ. 216772/Ζ1/8.12.2017 υπουργική απόφαση (ΦΕΚ 4334/12.12.2017, τ.Β') με τίτλο «Τρόπος κατάρτισης του αναλυτικού προϋπολογισμού λειτουργίας και της έκθεσης βιωσιμότητας των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών».
4. Τις παραγράφους 7 και 8 του άρθρου 19 και την παρ. 3α του άρθρου 42 του ν. 4521/2018 «Ίδρυση Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής και άλλες διατάξεις».
5. Τις παραγράφους 1 και 5 του άρθρου 101 του ν. 4547/2018 (ΦΕΚ Α' 102).
6. Τις διατάξεις του ν. 4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (ΦΕΚ Α' 195), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.
7. Τις διατάξεις του ν. 4386/2016 «Ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 83), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.
8. Το π.δ. 85/31.5.2013 (ΦΕΚ Α' 124) «Ίδρυση, μετονομασία, ανασυγκρότηση Σχολών και ίδρυση Τμήματος στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών».
9. Τις διατάξεις του ν. 3374/2005 και ιδίως τα άρθρα 14 και 15 (ΦΕΚ 189/τ.Α'/2.8.2005) «Διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

ότητας στην ανώτατη εκπαίδευση. Σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης πιστωτικών μονάδων - Παράρτημα διπλώματος» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

10. Την υπ' αριθμ. 17/2-10-2019 απόφαση της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ σχετικά με την επανίδρυση του ΔΠΜΣ (ΦΕΚ Β' 3751).

11. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ (14η συνέλευση ακαδ. έτους 2018-2019 - 12.6.2019).

12. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του ΕΚΠΑ (15η συνέλευση ακαδ. έτους 2018-2019 - 10.6.2019).

13. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Φιλολογίας του ΕΚΠΑ (10η συνέλευση ακαδ. έτους 2018-2019 7.6.2019).

14. Το απόσπασμα πρακτικού της Συνέλευσης του Τμήματος Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ (13η συνέλευση ακαδ. έτους 2018-2019 - 5.6.2019).

15. Το απόσπασμα πρακτικού της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 3.7.2019).

16. Το απόσπασμα πρακτικού της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ (συνεδρίαση 25.7.2019).

17. Το γεγονός ότι με την παρούσα δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

την έγκριση του Κανονισμού του Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, του Τμήματος Φιλολογίας και του Τμήματος Ψυχολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με τίτλο «Γνωσιακή Επιστήμη», από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020, ως ακολούθως:

Άρθρο 1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ - ΣΚΟΠΟΣ

1.1 Σκοπός του ΔΠΜΣ «Γνωσιακή Επιστήμη» είναι η παροχή υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης στο επιστημονικό πεδίο της Γνωσιακής Επιστήμης (Cognitive Science). Η γνωσιακή επιστήμη είναι διεπιστημονικός τομέας σπουδών που ασχολείται με τη μελέτη της νόησης και των γνωσιακών φαινομένων. Συνδυάζει προσεγγίσεις από την φιλοσοφία, τη γνωστική ψυχολογία, τις νευροεπιστήμες, τη γλωσσολογία και την

πληροφορική. Ο στόχος είναι η πληρέστερη κατανόηση των νοητικών λειτουργιών (αντίληψη, μνήμη, μάθηση, προσοχή, σκέψη, συναισθήματα, γλώσσα, συνείδηση κ.λπ.). Πέρα από τη συμπεριφορική τους περιγραφή (ψυχολογία) και τα βαθιά φιλοσοφικά ερωτήματα που προκύπτουν από αυτή (φιλοσοφία του νου), έμφαση δίνεται στη διερεύνηση και την προσομοίωση των μηχανισμών που υποστηρίζουν τις λειτουργίες αυτές, τόσο από την πλευρά της φυσικής υλοποίησης (νευροβιολογία, νευροφυσιολογία) όσο και από τη θεωρητική σκοπιά (υπολογιστικά / μαθηματικά μοντέλα). Ιδιαίτερος στόχος του ΔΠΜΣ είναι να ενοποιήσει τις υπολογιστικές προσεγγίσεις της νόησης με την βασική πειραματική έρευνα και τον γενικότερο προβληματισμό σχετικά με τη νόηση και τους μηχανισμούς που την υποστηρίζουν. Η συνεργασία ανάμεσα στις θετικές και τις ανθρωπιστικές επιστήμες αλλά και τη φιλοσοφία έχει αποδειχθεί ιδιαίτερα σημαντική για την εκπαίδευση νέων επιστημόνων που είναι εξοικειωμένοι με τις μεθόδους για τη διαμόρφωση και τον έλεγχο εμπειρικών θεωριών αλλά και με τις τεχνικές υπολογιστικής προσομοίωσης.

1.2 Το ΔΠΜΣ οδηγεί στην απονομή «Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών» στη «Γνωσιακή Επιστήμη» μετά την πλήρη και επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών με βάση το πρόγραμμα σπουδών. Οι τίτλοι απονέμονται από το Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (ΙΦΕ) του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών με αναφορά όλων των συνεργαζόμενων Τμημάτων.

1.3 Με το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών στη γνωσιακή επιστήμη επιδιώκεται:

1. Η ανάπτυξη της συστηματικής, βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας και η προαγωγή της γνώσης σε θέματα που αφορούν την ανθρώπινη νόηση και μάθηση.

2. Η αποτελεσματικότερη αλληλεπίδραση ανάμεσα στις θετικές και τις κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες και τη φιλοσοφία.

3. Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού επιστημονικού δυναμικού σε τομείς με ανάπτυξη και ζήτηση στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια επιστημονική κοινότητα.

4. Η ανάπτυξη δεξιοτήτων για σχεδίαση, διεξαγωγή, επίβλεψη, ερμηνεία και αξιοποίηση ερευνών και εφαρμογών τους.

5. Η προσέλκυση και εκπαίδευση άξιων φοιτητών για την προώθηση μεταπτυχιακών και διδακτορικών σπουδών και για την ανάπτυξη και υποστήριξη της έρευνας στα συνεργαζόμενα τμήματα.

6. Η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και της υλικοτεχνικής υποδομής των συνεργαζόμενων τμημάτων.

Απώτερος στόχος του προγράμματος είναι η εκπαίδευση νέων επιστημόνων που θα στελεχώσουν εκπαιδευτικά ιδρύματα, ερευνητικά κέντρα, δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα. Ειδικότερα, υπάρχει πλήθος τεχνολογικών προϊόντων, εφαρμογών και υπηρεσιών αιχμής όπου η κατανόηση και διαχείριση των ανθρώπινων γνωσιακών διαδικασιών είναι απαραί-

τητη, από την αλληλεπίδραση με τα κινητά τηλέφωνα μέχρι τα συστήματα διαχείρισης καταστροφών.

Άρθρο 2

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΔΠΜΣ

2.1 Αρμόδια όργανα για τη λειτουργία του ΔΠΜΣ σύμφωνα με το ν. 4485/2017 είναι:

Α) Η Σύγκλητος του Ιδρύματος: είναι το αρμόδιο όργανο για τα θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα του ΔΠΜΣ. Επίσης, η Σύγκλητος ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με το ΔΠΜΣ δεν ανατίθενται από το νόμο σε άλλα όργανα.

Β) Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ): Η ΕΔΕ είναι επταμελής (7) και απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ των συνεργαζόμενων Τμημάτων (2 από το ΙΦΕ και 1 από καθένα από τα άλλα 3 συνεργαζόμενα τμήματα) που εκλέγονται από τη Συνέλευση κάθε Τμήματος για διετή θητεία, καθώς και δύο (2) εκπροσώπους των φοιτητών του ΔΠΜΣ, που εκλέγονται από τους φοιτητές του οικείου ΔΠΜΣ. Ο Πρόεδρος της ΕΔΕ και Διευθυντής του Προγράμματος, προέρχεται από το Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης, το οποίο έχει την ευθύνη για τη διοικητική στήριξη του προγράμματος. Τα μέλη της ΕΔΕ δεν δικαιούνται επιπλέον αμοιβή ή αποζημίωση για τη συμμετοχή τους στην επιτροπή. Η θητεία του Διευθυντή και Προέδρου της ΕΔΕ μπορεί να ανανεωθεί μία φορά. Τα Τμήματα εκλέγουν ίσο αριθμό αναπληρωματικών μελών για την περίπτωση κωλύματος των τακτικών μελών. Η ΕΔΕ συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο και εκτάκτως όταν συγκληθεί από τον Διευθυντή. Στις συνεδριάσεις της ΕΔΕ μπορεί ενίοτε να παρίσταται η Ολομέλεια Διδασκόντων (Ο.Δ.), στην οποία συμμετέχουν όλοι οι διδάσκοντες του προγράμματος και να εισηγείται στην ΕΔΕ προτάσεις αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών και του κανονισμού λειτουργίας, χωρίς όμως δικαίωμα ψήφου.

Γ) Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ) του ΔΠΜΣ: αποτελείται από πέντε (5) μέλη ΔΕΠ των συνεργαζόμενων Τμημάτων (2 από το ΙΦΕ και 1 από καθένα από τα άλλα 3 συνεργαζόμενα τμήματα), τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από την ΕΔΕ. Πρόεδρος της Συντονιστικής Επιτροπής είναι ο πρόεδρος της ΕΔΕ. Τα μέλη της δεν μπορούν να έχουν περισσότερες από δύο συνεχόμενες θητείες. Η ΣΕ είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας του ΔΠΜΣ και αποφασίζει, με εξουσιοδότηση της ΕΔΕ, ως προς την οικονομική διαχείριση και ειδικότερα ως προς την έγκριση των δαπανών του ΔΠΜΣ. Πιστοποιεί τη σχέση εκπαιδευτικών αναγκών του συγκεκριμένου ΔΠΜΣ με τις εκάστοτε απαιτούμενες δαπάνες.

Δ) Ο Διευθυντής του ΔΠΜΣ και ο Αναπληρωτής του: προέρχονται από το Τμήμα που έχει τη διοικητική υποστήριξη του ΔΠΜΣ (αρ. 31, παρ. 4, ν. 4485/2017), δηλαδή από το Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης του ΕΚΠΑ και εκλέγονται από την ΕΔΕ σε ειδική για τον σκοπό αυτό συνεδρίαση. Είναι μέλος ΔΕΠ πρώτης βαθμίδας ή της βαθμίδας του αναπληρωτή, του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του ΔΠΜΣ. Ο Διευθυντής είναι επιπλέον μέλος

και Πρόεδρος της ΕΔΕ Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του ΔΠΜΣ εκπληρώνει τα καθήκοντα του Διευθυντή σε περίπτωση απουσίας του. Ο Διευθυντής του ΔΠΜΣ εισηγείται στα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος για κάθε θέμα που αφορά την αποτελεσματική λειτουργία του προγράμματος. Ο Διευθυντής δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του έργο ως Διευθυντή. Έχει τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

- Συγκαλεί σε συνεδρίαση την ΕΔΕ
- Καταρτίζει την ημερήσια διάταξη των εν λόγω συνεδριάσεων, λαμβάνοντας υπόψη εισηγήσεις των μελών της ΕΔΕ του ΔΠΜΣ.
- Ορίζει εκλογές για την αναπλήρωση μελών επιτροπών λόγω κένωσης θέσης.
- Έχει την ευθύνη σύνταξης του προϋπολογισμού και απολογισμού του Προγράμματος.
- Είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση της εκτέλεσης του προϋπολογισμού και για την έκδοση των εντολών πληρωμής των σχετικών δαπανών.

2.2 Το ΔΠΜΣ «Γνωσιακή Επιστήμη» υποστηρίζεται από Γραμματεία του Προγράμματος που είναι εγκατεστημένη στο Εργαστήριο Γνωσιακής Επιστήμης και Εκπαιδευτικής Τεχνολογίας του ΕΚΠΑ και βρίσκεται υπό την επιστολή της Γραμματείας του Τμήματος ΙΦΕ του ΕΚΠΑ. Η Γραμματεία του ΔΠΜΣ έχει ως καθήκον τη γραμματειακή υποστήριξη του ΔΠΜΣ, όπως την προετοιμασία της διαδικασίας εισδοχής υποψηφίων, την τήρηση των οικονομικών στοιχείων του Προγράμματος, τη γραμματειακή υποστήριξη της ΣΕ, την καταχώριση βαθμολογιών κλπ.

2.3 Το ΔΠΜΣ στη Γνωσιακή Επιστήμη οργανώνεται και λειτουργεί από τα εξής Τμήματα:

1. Το Τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (ΙΦΕ) του ΕΚΠΑ
2. Το Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών του ΕΚΠΑ
3. Το Τμήμα Φιλολογίας του ΕΚΠΑ
4. Το Τμήμα Ψυχολογίας του ΕΚΠΑ

2.4 Ο Κανονισμός Λειτουργίας (ΚΛ) εξειδικεύει και συμπληρώνει τις διατάξεις της Πρυτανικής Απόφασης επανίδρυσης του ΔΠΜΣ. Ο ΚΛ εγκρίνεται από την ΕΔΕ και θα μπορεί να αναθεωρείται όταν υπάρχει ανάγκη και πάντα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

2.5 Τη διοικητική υποστήριξη του Προγράμματος έχει το Τμήμα ΙΦΕ. Η γραμματεία του ΔΠΜΣ τηρεί το Μητρώο και το Αρχείο των φοιτητών καθώς και τα πρακτικά της ΕΔΕ, τις αξιολογήσεις των μαθημάτων, διεκπεραιώνει την αλληλογραφία για τις μεταπτυχιακές σπουδές και τις συνδεδεμένες με αυτές μετακινήσεις και ανταλλαγές φοιτητών με συμβεβλημένα Πανεπιστήμια της ημεδαπής ή της αλλοδαπής και εκδίδει τα σχετικά πιστοποιητικά.

Άρθρο 3

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΚΤΕΩΝ

3.1 Στο ΔΠΜΣ «Γνωσιακή Επιστήμη» γίνονται δεκτοί κάτοχοι τίτλου του Α' κύκλου σπουδών απόφοιτοι τμημάτων Σχολών Θετικών Επιστημών, Πολυτεχνικών Σχολών, Πληροφορικής, Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών και Φιλοσοφίας των ΑΕΙ της ημεδαπής ή ομο-

ταγών, αναγνωρισμένων από τον ΔΟΑΤΑΠ, ιδρυμάτων της αλλοδαπής, καθώς και πτυχιούχοι/διπλωματούχοι άλλων ειδικοτήτων σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Οι υποψήφιοι θα πρέπει να γνωρίζουν άριστα την ελληνική και αγγλική γλώσσα. Γίνονται δεκτοί ως υπεράριθμοι υπότροφοι και μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ σύμφωνα με την παρ. 8 του άρ. 34 του ν. 4485/2017.

3.2 Το ΔΠΜΣ «Γνωσιακή Επιστήμη» θα δέχεται μέχρι 22 φοιτητές κάθε δεύτερο ακαδημαϊκό έτος και προγραμματίζεται να απασχολεί (περίπου) 31 συνολικά διδάσκοντες, σε αναλογία τουλάχιστον 80% από τα συνεργαζόμενα τμήματα του ΕΚΠΑ και το μέγιστο 20% από άλλα τμήματα του ΕΚΠΑ, Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα της ημεδαπής και της Αλλοδαπής. Αυτό αντιστοιχεί σε μηδέν κόμμα επτά (0,7) φοιτητές ανά διδάσκοντα. Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

3.3 Σημειώνεται ότι ο μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα ΔΠΜΣ του Τμήματος ΙΦΕ είναι περίπου 60 ανά έτος σε σχέση και με τον αριθμό των περίπου 120 προπτυχιακών φοιτητών ανά έτος και των 30 διδασκόντων του Τμήματος ΙΦΕ του ΕΚΠΑ. Τα ανωτέρω στοιχεία δίνονται κατά προσέγγιση και ανταποκρίνονται στα δεδομένα του έτους σύνταξης του Κανονισμού.

Άρθρο 4

ΤΡΟΠΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

4.1 Η επιλογή των φοιτητών γίνεται σύμφωνα με το ν. 4485/2017 και τις προβλέψεις του παρόντος Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών. Κάθε δεύτερο χρόνο, πριν τελειώσει το εαρινό εξάμηνο, η ΕΔΕ ορίζει τριμελή Επιτροπή Επιλογής Φοιτητών (ΕΕΦ) και προκηρύσσει, δημοσιεύει ηλεκτρονικά και κοινοποιεί στα αρμόδια Τμήματα διαγωνισμό για την επιλογή των φοιτητών που θα γίνουν δεκτοί στο Πρόγραμμα το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

Οι φοιτητές από ιδρύματα της αλλοδαπής πρέπει να προσκομίσουν πιστοποιητικό αναγνώρισης του τίτλου τους -εφόσον έχει ήδη εκδοθεί- ή να ξεκινήσουν τη διαδικασία αναγνώρισης του τίτλου τους από τον ΔΟΑΤΑΠ, σύμφωνα με το άρ. 34, παρ. 7 του ν. 4485/2017 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, την οποία θα προσκομίσουν στη Γραμματεία του Τμήματος.

4.2 Μαζί με τα αποδεικτικά των τυπικών προσόντων τους, οι υποψήφιοι για φοίτηση στο ΔΠΜΣ πρέπει να υποβάλουν τα εξής:

- Δυο συστατικές επιστολές από πρόσωπα που γνωρίζουν την επιστημονική τους κατάρτιση.
- Σύντομη αιτιολόγηση στην οποία εξηγούν γιατί επέλεξαν το συγκεκριμένο ΔΠΜΣ και σε τι αποσκοπούν από τη φοίτησή τους σε αυτό.

4.3 Όλοι οι υποψήφιοι που έχουν τα τυπικά προσόντα επιλογής καλούνται να συμμετάσχουν σε εξετάσεις και μπορεί ακολούθως να κληθούν σε συνέντευξη.

4.4 Οι φοιτητές που γίνονται δεκτοί στο ΔΠΜΣ υποχρεούνται να υποβάλουν σε συγκεκριμένη ημερομηνία που ανακοινώνεται μαζί με τα αποτελέσματα των εισαγωγικών εξετάσεων, εγγράφως στη Γραμματεία την πρόθεσή τους να εγγραφούν στο Πρόγραμμα και να παρακολου-

θήσουν τα μαθήματα το αμέσως επόμενο ακαδημαϊκό έτος, με ταυτόχρονη προκαταβολή ποσού έναντι των διδασκτρων του πρώτου εξαμήνου. Το ποσό της προκαταβολής καθορίζεται από την ΕΔΕ και ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ. Σε περίπτωση που για οποιονδήποτε λόγο δεν ακολουθήσει εγγραφή και παρακολούθηση του ΔΠΜΣ η προκαταβολή δεν επιστρέφεται.

4.5 Πέραν της κατοχής των τυπικών προσόντων, η βασικό κριτήριο επιλογής για το Πρόγραμμα είναι η ικανότητα του φοιτητή, κατά την κρίση της ΕΕΦ, να συμπληρώσει με επιτυχία όλες τις προϋποθέσεις για την απόκτηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης. Κύρια κριτήρια για την αξιολόγηση των υποψηφίων για το Δίπλωμα Ειδίκευσης είναι τα εξής:

α) Η επίδοση σε εξετάσεις στα 3 ακόλουθα αντικείμενα: Νευροεπιστήμες, δεξιότητες Πληροφορικής και Μαθηματικών, και κατανόηση επιστημονικών κειμένων Γνωσιακής Επιστήμης (στην Ελληνική ή Αγγλική γλώσσα).

β) Ο γενικός βαθμός πτυχίου

γ) Η αναλυτική βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα που είναι συναφή με το περιεχόμενο του ΔΠΜΣ.

δ) Η επίδοση σε διπλωματική - πτυχιακή εργασία όταν αυτή προβλέπεται στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, εφόσον είναι συναφής με το περιεχόμενο του ΔΠΜΣ.

4.6 Η ΕΕΦ αξιολογεί επίσης και λαμβάνει υπόψη της τη συνέντευξη, τη γραπτή αιτιολόγηση, τις συστατικές επιστολές και ό,τι επιπρόσθετα στοιχεία έχουν υποβληθεί από κάθε υποψήφιο.

4.7 Ο προτεινόμενος πίνακας επιτυχόντων υποβάλλεται από την ΕΕΦ στην ΕΔΕ για επικύρωση. Η ΕΔΕ είναι αρμόδια για την τελεσίδικη επίλυση οποιασδήποτε διφωνίας.

4.8 Ένσταση κατά της απόφασης επιλογής μπορεί να γίνει μέσα σε δέκα ημέρες από την ημερομηνία ανακοίνωσης. Η ένσταση κρίνεται τελεσίδικα από την ΕΔΕ.

4.9 Σε περίπτωση ισοβαθμίας, επιλέγονται όλοι οι ισοβαθμούντες. Σε περίπτωση μη εγγραφής ενός ή περισσοτέρων φοιτητών, θα κληθούν αν υπάρχουν, οι επιλαχόντες, με βάση τη σειρά τους στον εγκεκριμένο αξιολογικό πίνακα, να εγγραφούν στο ΔΠΜΣ.

4.10 Σε περίπτωση που ο αριθμός των φοιτητών/τριών είναι μικρότερος από τον αναμενόμενο, θα επιδιωχθεί καταρχάς η εξεύρεση πόρων από ερευνητικά προγράμματα, τα έσοδα του ΕΛΚΕ του ΕΚΠΑ και δωρεές, χορηγίες κ.λπ. Σε περίπτωση που η συνολική εισροή πόρων (από όλες τις πηγές) είναι μικρότερη από τη συνολική εκροή που έχει προϋπολογιστεί, θα γίνουν οι αναγκαίες περικοπές δαπανών, ώστε να ισοσκελιστεί ο προϋπολογισμός.

4.11 Σε περίπτωση που τα έσοδα είναι περισσότερα, θα χρησιμοποιούνται για πληρωμή επιπλέον εξωτερικών διδασκόντων, αμοιβή διοικητικής και τεχνικής υποστήριξης, διοργάνωση σεμιναρίων, συνεδρίων και γενικά προς όφελος των φοιτητών του ΔΠΜΣ.

Άρθρο 5

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

5.1 Η προβλεπόμενη διάρκεια φοίτησης πλήρους απασχόλησης είναι τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται και ο χρόνος εκπόνησης της

διπλωματικής εργασίας. Στην περίπτωση αυτή συνιστάται να δηλώνονται περίπου πέντε (5) μαθήματα ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο.

5.2 Φοιτητές που εργάζονται τουλάχιστον 20 ώρες την εβδομάδα και επιτύχουν στις εισαγωγικές εξετάσεις μπορούν να κάνουν αιτιολογημένη αίτηση για ένταξη σε καθεστώς φοίτησης μερικής φοίτησης πριν την διαδικασία των συνεντεύξεων. Στην περίπτωση αυτή, η διάρκεια φοίτησης είναι 6-8 ακαδημαϊκά εξάμηνα και επιτρέπεται να δηλώνονται μέχρι επτά (7) μαθήματα ανά ακαδημαϊκό έτος. Δεν θα γίνονται δεκτοί παραπάνω από 2 (δύο) φοιτητές μερικής φοίτησης ανά έτος εισαγωγής. Οι φοιτητές αυτοί θα επιλέγονται μετά από αξιολόγηση των αιτήσεων από την ΕΔΕ.

5.3 Ο μέγιστος επιτρεπόμενος χρόνος σπουδών είναι τα έξι (6) εξάμηνα φοίτησης για φοιτητές πλήρους φοίτησης και τα οκτώ (8) εξάμηνα φοίτησης για φοιτητές μερικής φοίτησης. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι φοιτητές έχουν δικαίωμα να ζητήσουν παράταση για την ολοκλήρωση των σπουδών τους, με αιτιολογημένη αίτηση στην ΕΔΕ, με μέγιστο όριο παράτασης τα δύο εξάμηνα. Η παράταση μπορεί να δοθεί μόνον σε φοιτητές που έχουν ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις τους σε μαθήματα και έχουν ξεκινήσει την εκπόνηση διπλωματικής εργασίας.

5.4 Οι φοιτητές που επιθυμούν να ζητήσουν αναστολή φοίτησης μπορούν να κάνουν αιτιολογημένη αίτηση στην ΕΔΕ πριν την έναρξη του εξαμήνου. Η αναστολή φοίτησης μπορεί να είναι είτε για ένα (1) είτε για δυο (2) συνεχόμενα εξάμηνα σπουδών. Αναστολή δικαιούνται να ζητήσουν φοιτητές για μόνο σοβαρούς προσωπικούς λόγους (θέματα υγείας, εγκυμοσύνη κ.λπ.) και μόνο μια (1) φορά κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Τα εξάμηνα αναστολής της φοιτητικής ιδιότητας δεν προσμετρώνται στην προβλεπόμενη ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης. Κατά τη διάρκεια της αναστολής δεν καταβάλλονται διδάκτρα.

5.5 Οι φοιτητές κατά την διάρκεια των σπουδών τους δικαιούνται να αιτηθούν και να λάβουν ή παράταση σπουδών ή αναστολή φοίτησης. Σε καμιά περίπτωση δεν μπορούν να λάβουν και τα δυο.

Άρθρο 6

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

6.1 Το πρόγραμμα σπουδών διαρθρώνεται σε τέσσερις κατηγορίες μαθημάτων: (α) τα υποχρεωτικά μαθήματα, (β) τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, (γ) τα κύρια μαθήματα επιλογής και (δ) τα ελεύθερα μαθήματα επιλογής. Τα υποχρεωτικά μάθημα (κατηγορία α) θα πρέπει να δηλωθούν και να ολοκληρωθούν επιτυχώς κατά το πρώτο έτος σπουδών, εφόσον προσφέρονται. Υπάρχει η δυνατότητα απαλλαγής (κατά περίπτωση) από κάποιο υποχρεωτικό μάθημα, μετά από απόφαση της ΕΔΕ. Τα μαθήματα επιλογής (κατηγορία γ και δ) μπορούν να έχουν προαπαιτούμενα κατά την κρίση του διδάσκοντα, τα οποία δηλώνονται σαφώς στην περιγραφή τους. Οι φοιτητές μπορούν να παρακολουθήσουν μέχρι δύο (2) ελεύθερα μαθήματα επιλογής (κατηγορία δ).

6.2 Τα περισσότερα μαθήματα γίνονται στα κτίρια του Τμήματος ΙΦΕ, κυρίως απογεύματα (3-6 και 6-9). Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένα μαθήματα τα οποία διεξάγονται στα κτίρια του Τμήματος Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών ή της Φιλοσοφικής Σχολής ΕΚΠΑ.

6.3 Το ΔΠΜΣ ξεκινά το χειμερινό εξάμηνο κάθε δεύτερου ακαδημαϊκού έτους. Για την απόκτηση ΔΜΣ απαιτούνται συνολικά 120 πιστωτικές μονάδες (ECTS - European Credit Transfer System).

Αναλυτικά:

- Υποχρεωτικά και κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα: 54 μονάδες (9 μαθήματα × 6 μονάδες/μάθημα)
- Μαθήματα επιλογής: 36 μονάδες (6 μαθήματα × 6 μονάδες/μάθημα)
- Διπλωματική εργασία: 30 μονάδες

6.4 Οι τίτλοι των μαθημάτων και οι διδάσκοντες (ενδεικτικά για τα έτη 2019-2021) περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1. Το αναλυτικό περιεχόμενο των μαθημάτων περιγράφεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2 και στις ιστοσελίδες των αντίστοιχων τμημάτων. Τα μαθήματα γίνονται διά ζώσης και οι ελάχιστες ώρες διδασκαλίας ανά μάθημα είναι 36 (συνήθως δώδεκα (12) τρίωρα (3) μαθήματα). Τα μαθήματα οργανώνονται σε εξάμηνα, πραγματοποιούνται σε εβδομαδιαία βάση και διεξάγονται στην Ελληνική ή Αγγλική γλώσσα.

6.5 Η ΕΔΕ έχει το δικαίωμα, πάντα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, να: (α) τροποποιεί το πρόγραμμα των μαθημάτων ανά διετία, πριν την προκήρυξη εισαγωγικών εξετάσεων, (β) προσθέτει νέα μαθήματα επιλογής στην αρχή ενός ακαδημαϊκού έτους, και (γ) μετακινεί οποιοδήποτε μάθημα σε άλλο εξάμηνο προκειμένου να ικανοποιήσει τυχόν ακαδημαϊκούς περιορισμούς (π.χ. άδειες).

6.6 Κατόπιν έγκρισης από την ΕΔΕ, επιτρέπονται μαθήματα επιλογής τύπου project/εξαμηνιαία εργασία (το πολύ ένα για κάθε φοιτητή) και μισά μαθήματα (18 ώρες/εξάμηνο αξίας 3 ECTS). Τα μαθήματα αυτά θα είναι μαθήματα επιλογής (κύρια ή ελεύθερα).

6.7 Κατόπιν έγκρισης από την ΕΔΕ, επιτρέπεται στους φοιτητές η παρακολούθηση και αναγνώριση μεμονωμένων μαθημάτων άλλων μεταπτυχιακών προγραμμάτων που εμπίπτουν στη γενική θεματολογία της Γνωσιακής Επιστήμης. Τα μαθήματα αυτά θεωρούνται ελεύθερα μαθήματα επιλογής.

6.8 Κατόπιν εισήγησης του καθηγητή που επιβλέπει τη διπλωματική και επακόλουθης έγκρισης από την ΕΔΕ, επιτρέπεται στο φοιτητή/φοιτήτρια η παρακολούθηση και αναγνώριση μεμονωμένων προπτυχιακών μαθημάτων από τα συνεργαζόμενα τμήματα για την ανάπτυξη κατάλληλου υποβάθρου στο αντικείμενο της διπλωματικής. Τα μαθήματα αυτά θεωρούνται ελεύθερα μαθήματα επιλογής.

Ακολουθεί ενδεικτικό σχεδιάγραμμα σπουδών. Κατά το πρώτο εξάμηνο φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές παρακολουθούν πέντε (5) υποχρεωτικά μαθήματα, κατά το δεύτερο εξάμηνο δύο (2) υποχρεωτικά και τρία (3) μαθήματα επιλογής, κατά το τρίτο εξάμηνο πέντε (5) μαθήματα επιλογής και κατά το τέταρτο εξάμηνο εκπονούν μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία:

Α' Εξάμηνο		
Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ. ώρες	ECTS
1. Νευροεπιστήμες	3	6
2. Εισαγωγή στο προγραμματισμό - MATLAB	3	6
3. Φιλοσοφία της αντίληψης	3	6
4. Γνωσιακή επιστήμη	3	6
5. Γνωστική ψυχολογία	3	6
Σύνολο		30

Β' Εξάμηνο		
Υποχρεωτικά Μαθήματα	Διδ. ώρες	ECTS
6. Θεωρητική γλωσσολογία	3	6
7. Στατιστική	3	6
Μαθήματα Επιλογής		
8. από τη λίστα προσφερόμενων μαθημάτων του κανονισμού	3	6
9. από τη λίστα προσφερόμενων μαθημάτων του κανονισμού	3	6
10. από τη λίστα προσφερόμενων μαθημάτων του κανονισμού	3	6
Σύνολο		30

Γ' Εξάμηνο		
Μαθήματα Επιλογής	Διδ. ώρες	ECTS
11. από τη λίστα προσφερόμενων μαθημάτων του κανονισμού	3	6
12. από τη λίστα προσφερόμενων μαθημάτων του κανονισμού	3	6
13. από τη λίστα προσφερόμενων μαθημάτων του κανονισμού	3	6
14. από τη λίστα προσφερόμενων μαθημάτων του κανονισμού	3	6
15. από τη λίστα προσφερόμενων μαθημάτων του κανονισμού	3	6
Σύνολο		30

Δ' Εξάμηνο		ECTS
Διπλωματική		30
Σύνολο		30

*Ο πίνακας με τα προσφερόμενα μαθήματα καθώς και η περιγραφή τους βρίσκονται στα παραρτήματα 1 και 2 στο τέλος του παρόντος εγγράφου.

Άρθρο 7

ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

7.1 Για τη λήψη του διπλώματος, κάθε φοιτητής πρέπει να ολοκληρώσει επιτυχώς δεκαπέντε (15) μαθήματα και να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία, συγκεντρώνοντας έτσι 120 ECTS. Πιο συγκεκριμένα, θα

πρέπει να έχει περατώσει επιτυχώς τα επτά (7) υποχρεωτικά μαθήματα, δύο (2) από τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα (τουλάχιστον ένα από κάθε ζευγάρι), και μέχρι δύο (2) από τα ελεύθερα μαθήματα επιλογής.

7.2 Αν ο φοιτητής έχει εξαιρεθεί από κάποια υποχρεωτικά μαθήματα επειδή έχει πάρει ισοδύναμα πριν την εγγραφή του στο ΔΠΜΣ, τότε υποχρεούται να τα αντικαταστήσει με μαθήματα επιλογής, έτσι ώστε να συμπληρώσει τις διδακτικές μονάδες που απαιτούνται για την απόκτηση του ΜΔΕ.

7.3 Στο πρώτο εξάμηνο φοίτησης ορίζεται για κάθε φοιτητή από την ΕΔΕ ένας Σύμβουλος Καθηγητής. Ο Σύμβουλος Καθηγητής συναντά ατομικά κάθε φοιτητή τουλάχιστον μία φορά ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο, συμβουλεύει και υποστηρίζει σε θέματα φοίτησης, μαθημάτων, επιλογών, και προοπτικών, και εγκρίνει τα μαθήματα στα οποία εγγράφεται ο φοιτητής κάθε εξάμηνο, εξετάζοντας επί της ουσίας τη συμβολή τους στους ακαδημαϊκούς στόχους του φοιτητή. Ο Σύμβουλος Καθηγητής έχει την ευθύνη της παρακολούθησης και του ελέγχου της πορείας των σπουδών του φοιτητή. Όταν ο φοιτητής ξεκινήσει την εκπόνηση της διπλωματικής του εργασίας, τα καθήκοντα του Συμβούλου Καθηγητή, αναλαμβάνει ο Επιβλέπων Καθηγητής της Τριμελούς Συμβουλευτικής Επιτροπής του. Οι φοιτητές μεριμνούν εγκαίρως για τον προγραμματισμό των συναντήσεων με τον Σύμβουλο Καθηγητή.

7.4 Οι φοιτητές αποφασίζουν και δηλώνουν εγκαίρως τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν, σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων που ανακοινώνεται στην αρχή κάθε εξαμήνου. Κάθε δηλωμένο μάθημα θα συμπεριλαμβάνεται στην αναλυτική βαθμολογία του φοιτητή είτε με τον βαθμό που πήρε σε αυτό είτε με την ένδειξη «δεν προσήλθε» στην περίπτωση που δεν το έχει περατώσει επιτυχώς. Στο τέλος κάθε μαθήματος, ο βαθμός μπορεί να στηριχτεί σε γραπτή ή προφορική εξέταση και/ή σε άλλους παράγοντες (π.χ. εργασίες, παρουσιάσεις) κατά την κρίση του διδάσκοντα. Η βαθμολόγηση γίνεται στην κλίμακα 1-10 (ακέραιοι) με βάση επιτυχίας το 5 και κατατίθεται στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ.

7.5 Η παρακολούθηση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική και δεν επιτρέπονται περισσότερες από δύο (2) απουσίες σε κάθε μάθημα. Σε περίπτωση περισσότερων απουσιών, ο φοιτητής διαγράφεται από το μάθημα. Σε περίπτωση διαγραφής σε περισσότερα από δύο μαθήματα, η ΕΔΕ ενδέχεται να διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις συνέχισης των σπουδών (οπότε και να εφαρμόσει το άρθρο 7.8).

7.6 Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο εξάμηνα σπουδών, το χειμερινό και το εαρινό, έκαστο εκ των οποίων περιλαμβάνει τουλάχιστον 13 εβδομάδες διδασκαλίας. Στο τέλος κάθε εξαμήνου υπάρχει μια εξεταστική περίοδος η οποία διαρκεί 2-3 εβδομάδες. Σε περίπτωση αποτυχίας σε οποιοδήποτε μάθημα, ο φοιτητής δικαιούται να δώσει επαναληπτικές εξετάσεις (συνήθως τον αμέσως επόμενο Σεπτέμβριο). Εάν αποτύχει και πάλι, για να ξαναδώσει εξετάσεις θα πρέπει να παρακολουθήσει το μάθημα από την αρχή αν και όταν αυτό επαναπροσφερθεί.

7.7 Στο τέλος του 1ου έτους σπουδών (συμπεριλαμβανομένης και της επαναληπτικής εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου), ο φοιτητής πρέπει να έχει εξεταστεί επιτυχώς στα υποχρεωτικά μαθήματα του έτους αυτού (Α' και Β' εξαμήνου σπουδών) που θα προσφερθούν. Σε περίπτωση αποτυχίας σε υποχρεωτικό μάθημα, η ΕΔΕ διαπιστώνει αν κατ' εξαίρεση πληρούνται οι προϋποθέσεις εγγραφής στο 2ο έτος σπουδών.

7.8 Σε περίπτωση που η ΕΔΕ διαπιστώσει ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εγγραφής σε επόμενο εξάμηνο σπουδών, χορηγείται πιστοποιητικό παρακολούθησης μαθημάτων με αναλυτική βαθμολογία και λήγει αυτοδικαίως και οριστικά η φοίτηση στο ΔΠΜΣ.

7.9 Εάν μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, μπορεί να εξετασθεί, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ του Τμήματος, τα μέλη της οποίας έχουν το ίδιο ή συναφές αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκων (παρ. 6, άρ. 34, ν. 4485/2017).

7.10 Μετά το 3ο εξάμηνο σπουδών, κάθε φοιτητής πρέπει να εκπονήσει μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία σε θέμα σχετικό με το αντικείμενο του ΔΠΜΣ. Για τον σκοπό αυτό, μετά από την επιτυχή παρακολούθηση των υποχρεωτικών μαθημάτων και με πρόταση του φοιτητή, η ΕΔΕ ορίζει Συμβουλευτική Επιτροπή από τρία μέλη, τουλάχιστον ένα από τα οποία (ο Επιβλέπων Καθηγητής) πρέπει να είναι μέλος ΔΕΠ (εν ενεργεία ή ομότιμο) σε ένα από τα Τμήματα που συμβάλλουν στο ΔΠΜΣ. Η Συμβουλευτική Επιτροπή είναι υπεύθυνη για την εξέταση και τη βαθμολόγηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

7.11 Καθένα από τα άλλα δύο μέλη της τριμελούς επιτροπής της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι μέλος ΔΕΠ ΑΕΙ, ερευνητής, διδασκων του μεταπτυχιακού ή μέλος ΔΕΠ που έχει αφυπηρητήσει. Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να σχετίζεται με το αντικείμενο του ΔΠΜΣ. Η συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας μπορεί να είναι στην ελληνική ή αγγλική γλώσσα.

7.12 Η έκταση του κειμένου προτείνεται να είναι μεταξύ 20.000 και 30.000 λέξεων μαζί με τη βιβλιογραφία αλλά όχι τα παραρτήματα.

7.13 Η ΕΔΕ μεριμνά για την εύλογη κατανομή του φόρτου επίβλεψης διπλωματικών εργασιών φοιτητών σε επιβλέποντες καθηγητές.

7.14 Ο Επιβλέπων Καθηγητής, σε συνεργασία με τον φοιτητή, προτείνει το θέμα της διπλωματικής εργασίας. Το θέμα, τα ονόματα των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής, καθώς και μία συνοπτική περιγραφή της προτεινόμενης εργασίας (έως 500 λέξεις) κατατίθενται στη Γραμματεία του ΔΠΜΣ για έγκριση από την ΕΔΕ. Οι δηλώσεις διπλωματικών εργασιών γίνονται δύο φορές τον χρόνο, μαζί με τις δηλώσεις μαθημάτων, σε ημερομηνίες που ορίζονται από την ΕΔΕ και αναφέρονται στο χρονοδιάγραμμα εκπαιδευτικής και διοικητικής λειτουργίας.

γίας του ΔΠΜΣ. Κάθε φοιτητής θα πρέπει να καταθέσει την δήλωση της διπλωματικής εργασίας του το αργότερο κατά τις δηλώσεις μαθημάτων του 5ου εξαμήνου σπουδών του.

7.15 Με απόφαση της ΕΔΕ ορίζονται και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του προγράμματος οι δεοντολογικές προδιαγραφές διεξαγωγής πειραματικών διαδικασιών για τις διπλωματικές εργασίες, καθώς και όλες οι προδιαγραφές περιεχομένου, έκτασης, διάρθρωσης κ.λπ. των διπλωματικών εργασιών. Το αντικείμενο της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα και να είναι πρωτότυπο.

7.16 Ως προϋπόθεση για την ορκωμοσία, η διπλωματική εργασία πρέπει να παρουσιαστεί στην ημερίδα παρουσιάσεων διπλωματικών εργασιών, η οποία πραγματοποιείται 3 φορές τον χρόνο, στο τέλος κάθε εξεταστικής περιόδου. Τρεις εβδομάδες πριν τις παρουσιάσεις, οι φοιτητές παραδίδουν τη διπλωματική εργασία τους στην Συμβουλευτική Επιτροπή για έγκριση παρουσίασης. Δεν επιτρέπεται παρουσίαση ημιτελών εργασιών ή εργασιών με ουσιώδεις ελλείψεις. Σε περίπτωση έγκρισης από τη Συμβουλευτική Επιτροπή, κατατίθεται στη Γραμματεία από τον Επιβλέποντα Καθηγητή δήλωση παρουσίασης της διπλωματικής, μία εβδομάδα πριν από τις παρουσιάσεις. Οι ακριβείς ημερομηνίες αυτής της διαδικασίας ορίζονται από την ΕΔΕ.

7.17 Αν μια διπλωματική εργασία δεν εγκριθεί για παρουσίαση, τότε ο φοιτητής πρέπει να καταθέσει, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία ενός μήνα μετά από την ημερομηνία των παρουσιάσεων, αίτηση παράτασης συνοδευόμενη από σχέδιο ολοκλήρωσης της εργασίας με τη συγκατάθεση του Επιβλέποντα Καθηγητή. Στην περίπτωση αυτή η εργασία πρέπει να ολοκληρωθεί και να υποβληθεί για παρουσίαση στην αμέσως επόμενη περίοδο παρουσιάσεων. Σε περίπτωση που μια διπλωματική εργασία δεν εγκριθεί για δεύτερη φορά από τη Συμβουλευτική Επιτροπή, τότε η περίπτωση εξετάζεται από την ΕΔΕ για να διαπιστωθεί αν πληρούνται ή όχι οι προϋποθέσεις ολοκλήρωσης του προγράμματος (οπότε εφαρμόζεται η παράγραφος 7.8).

7.18 Μέσα σε διάστημα ενός μήνα από την παρουσίαση της διπλωματικής εργασίας, τα μέλη της Επιτροπής, συλλογικά ή ατομικά, με ευθύνη του Επιβλέποντα Καθηγητή, ενημερώνουν γραπτώς τον φοιτητή, με κοινοποίηση στη Γραμματεία, για τις διορθώσεις που απαιτούνται προκειμένου να γίνει δεκτή η εργασία. Αν δεν υποβληθεί σχετική ενημέρωση μέσα στην προθεσμία αυτή, τότε θεωρείται ότι η εργασία γίνεται δεκτή ως έχει. Η διόρθωση της διπλωματικής εργασίας ολοκληρώνεται μέσα σε διάστημα δύο μηνών από την κοινοποίηση των παρατηρήσεων των μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής. Στη λήξη του χρονικού αυτού διαστήματος η Συμβουλευτική Επιτροπή γνωμοδοτεί εγγράφως προς την ΕΔΕ για την έγκριση ή όχι της διορθωμένης εργασίας.

7.19 Σε περίπτωση έγκρισης μίας διπλωματικής εργασίας, αυτή βαθμολογείται από τη Συμβουλευτική Επιτροπή στην κλίμακα «καλώς», «λίαν καλώς», «άριστα». Αν δεν υπάρχει ομοφωνία στην Συμβουλευτική Επιτροπή, τότε η περίπτωση εξετάζεται από την ΕΔΕ. Σε περίπτωση

απόρριψης της διπλωματικής εργασίας, η περίπτωση επίσης εξετάζεται από την ΕΔΕ για να διαπιστωθεί αν πληρούνται ή όχι οι προϋποθέσεις ολοκλήρωσης του προγράμματος (οπότε εφαρμόζεται η παράγραφος 7.8).

7.20 Μετά από την παρουσίαση και τη διόρθωση της διπλωματικής εργασίας και με γραπτή έγκριση και βαθμολόγηση από την Συμβουλευτική Επιτροπή του, ο φοιτητής καταθέτει δύο (2) έντυπα και δύο (2) ηλεκτρονικά αντίγραφα στη Γραμματεία του ΙΦΕ. Το εξώφυλλο της διπλωματικής εργασίας και η σελίδα υπογραφών ακολουθούν το μορφότυπο του ΔΠΜΣ που διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Προγράμματος.

7.21 Οι ολοκληρωμένες διπλωματικές εργασίες κατατίθενται ηλεκτρονικά στο Ψηφιακό Αποθετήριο «ΠΕΡΓΑΜΟΣ», σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ.

7.22 Μετά την κατάθεση της οριστικής διπλωματικής εργασίας, υπογεγραμμένης από τη Συμβουλευτική Επιτροπή, υποβάλλεται αίτηση ορκωμοσίας σε ημερομηνία που ορίζεται από την ΕΔΕ. Υπάρχει μία περίοδος ορκωμοσίας κάθε ακαδημαϊκό έτος, το μήνα Δεκέμβριο. Η ΕΔΕ δύναται να αποφασίσει την διεξαγωγή έκτακτης επιπλέον ορκωμοσίας μέσα στο έτος, εάν αυτό κριθεί απαραίτητο.

7.23 Οι προϋποθέσεις αυτές πρέπει να συμπληρωθούν μέσα σε έξι (6) εξάμηνα φοίτησης, για φοιτητές πλήρους φοίτησης, ή μέσα σε οκτώ (8) εξάμηνα φοίτησης, για φοιτητές μερικής φοίτησης. Σε περίπτωση αδυναμίας ολοκλήρωσης των σπουδών μέσα στο προβλεπόμενο διάστημα χορηγείται πιστοποιητικό παρακολούθησης μαθημάτων με αναλυτική βαθμολογία και λήγει αυτοδικαίως η φοίτηση στο ΔΠΜΣ. Για φοιτητές πλήρους φοίτησης, εφόσον η Συμβουλευτική Επιτροπή διαπιστώνει πρόοδο εργασιών και επικείμενη επιτυχή ολοκλήρωση της διπλωματικής εργασίας, μπορεί να υποβληθεί κατ'εξαίρεση αιτιολογημένο και τεκμηριωμένο αίτημα παράτασης σπουδών από τον φοιτητή προς την ΕΔΕ με γραπτή γνωμοδότηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και χρονοδιάγραμμα εργασιών. Η παράταση δεν μπορεί να ξεπεράσει τα δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα. Σε περίπτωση που ο φοιτητής δεν ολοκληρώσει τις σπουδές του ακόμα και μετά την παράταση, τότε η περίπτωση εξετάζεται από την ΕΔΕ για να διαπιστωθεί αν πληρούνται ή όχι οι προϋποθέσεις ολοκλήρωσης του προγράμματος (οπότε εφαρμόζεται η παράγραφος 7.8). Δεν επιτρέπεται παράταση χρόνου σπουδών για φοιτητές μερικής φοίτησης.

Άρθρο 8 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

8.1 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν όλα τα δικαιώματα και τις παροχές που προβλέπονται για τους φοιτητές του Α' κύκλου σπουδών, πλην του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το Ίδρυμα υποχρεούται να εξασφαλίσει στους φοιτητές με αναπηρία ή/και ειδικές ανάγκες προσβασιμότητα στα προτεινόμενα συγγράμματα και τη διδασκαλία (παρ. 3, αρ. 34, ν. 4485/2017). Στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπι-

στήμιο Αθηνών η Μονάδα Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία ιδρύθηκε και λειτουργεί με την από 23 Φεβρουαρίου 2006 απόφαση της Πανεπιστημιακής Συγκλήτου και την από 22 Μαρτίου 2006 απόφαση του Πρυτανικού Συμβουλίου. Αποστολή της Μονάδας Προσβασιμότητας για Φοιτητές με Αναπηρία είναι: η επίτευξη στην πράξη της ισότιμης πρόσβασης στις ακαδημαϊκές σπουδές των φοιτητών με διαφορετικές ικανότητες και απαιτήσεις, μέσω της παροχής προσαρμογών στο περιβάλλον, Υποστηρικτικών Τεχνολογιών Πληροφορικής και Υπηρεσιών Πρόσβασης. Η καταγραφή των αναγκών των ΦμεΑ γίνεται με συστηματικό τρόπο σε ειδικό έντυπο το οποίο μπορεί να ζητηθεί, να συμπληρωθεί και να υποβληθεί στη Γραμματεία του Τμήματος φοίτησης με εναλλακτικούς τρόπους. Στις Γραμματείες κάθε Τμήματος των Σχολών του Πανεπιστημίου έχει οριστεί αρμόδιος υπάλληλος και ο αναπληρωτής του για την εξυπηρέτηση των Φοιτητών με Αναπηρία. Τα στοιχεία επικοινωνίας με τις Γραμματείες των Τμημάτων τους υπάρχουν στην ιστοσελίδα <http://access.uoa.gr> ή μπορούν να ζητηθούν από τη Μονάδα Προσβασιμότητας.

8.2 Η ΕΔΕ μετά την εισήγηση της ΣΕ, δύναται να αποφασίσει τη διαγραφή μεταπτυχιακών φοιτητών εάν:

- υπερβούν το ανώτατο όριο απουσιών
- έχουν αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και δεν έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα,
- υπερβούν τη μέγιστη χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΔΠΜΣ, όπως ορίζεται στον παρόντα Κανονισμό,
- έχουν παραβιάσει τις κείμενες διατάξεις όσον αφορά την αντιμετώπιση πειθαρχικών παραπτωμάτων από τα αρμόδια πειθαρχικά Όργανα,
- αυτοδίκαια κατόπιν αιτήσεως των μεταπτυχιακών φοιτητών,
- υποπέσουν σε παράπτωμα που εμπίπτει στο δίκαιο περί πνευματικής ιδιοκτησίας (ν. 2121/1993) κατά την συγγραφή των προβλεπόμενων εργασιών τους,
- δεν καταβάλλουν το προβλεπόμενο τέλος φοίτησης.

8.3 Κάθε επίσημη επικοινωνία μεταξύ φοιτητών, Γραμματείας, Συμβούλου Καθηγητή και Συμβουλευτικής Επιτροπής διενεργείται ηλεκτρονικά και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του φακέλου του φοιτητή.

8.4 Οι φοιτητές είναι υπεύθυνοι για την τήρηση των προθεσμιών που τους αφορούν, για την έγκαιρη υποβολή αιτήσεων, δηλώσεων κ.λπ., καθώς και για την έγκαιρη συγκέντρωση των απαιτούμενων εγκρίσεων και δικαιολογητικών.

8.5 Οι φοιτητές εκλέγουν δύο (2) εκπροσώπους, έναν (1) από κάθε έτος εισαγωγής, οι οποίοι καταθέτουν και παρουσιάζουν στην ΕΔΕ συλλογικά αιτήματα των φοιτητών. Οι εκπρόσωποι παρίστανται στις συνεδριάσεις της ΕΔΕ για να εκφράζουν τη συλλογική άποψη των φοιτητών σε ζητήματα φοίτησης. Είναι υπεύθυνοι για την διανομή, συλλογή και κατάθεση στην γραμματεία των αξιολογήσεων.

8.6 Τα μέλη των συμβουλευτικών επιτροπών είναι υπεύθυνα για την υποστήριξη και την παροχή συστάσεων και υποδείξεων επί της διπλωματικής εργασίας που κατατίθενται πριν από την παρουσίαση και επί του τελικού κειμένου που υποβάλλεται μετά από την πα-

ρουσίαση αυτής. Οι φοιτητές είναι υποχρεωμένοι να εκτελούν τις υποδεικνυόμενες διορθώσεις μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες.

8.7 Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ φοιτητών και μελών της Συμβουλευτικής Επιτροπής, ο φοιτητής απευθύνεται εγγράφως στην ΕΔΕ για την επίλυση του ζητήματος. Η ΕΔΕ οφείλει να συνεδριάσει και να εξετάσει το ζήτημα μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα και να εκδώσει γραπτή αιτιολογημένη απόφαση.

8.8 Η λογοκλοπή αποτελεί σημαντικό ακαδημαϊκό παράπτωμα και δεν γίνεται ανεκτή σε καμία πτυχή του ΔΠΜΣ. Φοιτητής που αντιγράφει στις εξετάσεις ή καταθέτει εργασία που περιέχει αποσπάσματα από πηγές χωρίς αυτές να αναφέρονται ρητά, απορρίπτεται αυτομάτως από το μάθημα, ενώ σε περιπτώσεις ιδιαίτερης σοβαρότητας ή επανειλημμένου παραπτώματος, η υπόθεση παραπέμπεται στην ΕΔΕ.

8.9 Η ΕΔΕ είναι αρμόδια για την επίλυση κάθε ζητήματος διοίκησης, διδασκαλίας και φοίτησης του ΔΠΜΣ, για τη συμμετοχή διδασκόντων στο πρόγραμμα, για την αξιολόγηση των μαθημάτων, για τη συνέχιση και ολοκλήρωση ή όχι των σπουδών των φοιτητών, καθώς και για την εξέταση περιπτώσεων λογοκλοπής και πειθαρχικών παραπτωμάτων, οι οποίες μπορούν να οδηγήσουν σε διαγραφή του φοιτητή από το ΔΠΜΣ.

8.10 Το κόστος παρακολούθησης του ΔΠΜΣ ανέρχεται σε 3.200 ευρώ συνολικά. Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται ανά ακαδημαϊκό εξάμηνο, με την εγγραφή στα μαθήματα του εξαμήνου. Οι φοιτητές πλήρους φοίτησης καταβάλλουν το ποσό των 800 ευρώ και οι φοιτητές μερικής φοίτησης το ποσό των 600 και 500 ευρώ (στο πρώτο και στο δεύτερο και τρίτο έτος αντίστοιχα).

8.11 Σε εξαιρετικές περιπτώσεις τεκμηριωμένης οικονομικής δυσχέρειας, μετά από έγκαιρη και αιτιολογημένη αίτηση του φοιτητή, η ΕΔΕ μπορεί να εγκρίνει μικρή παράταση (που δεν μπορεί να υπερβαίνει τη λήξη της διδακτικής περιόδου του εξαμήνου) στην αποπληρωμή μέρους των διδάκτρων (όχι περισσότερο από 50% του ποσού που αναλογεί στο συγκεκριμένο εξάμηνο). Δεν επιτρέπεται συμμετοχή σε εξετάσεις ή κατάθεση βαθμολογίας χωρίς να έχουν προηγουμένως εξοφληθεί τα δίδακτρα του εξαμήνου.

8.12 Κάθε ακαδημαϊκό έτος η ΕΔΕ αποφασίζει, ανάλογα με τις ανάγκες και την οικονομική δυνατότητα του ΔΠΜΣ, για τη χορήγηση μερικής ή πλήρους απαλλαγής διδάκτρων σε έναν ή δύο φοιτητές με αντάλλαγμα εργασία στο Εργαστήριο Γνωσιακής Επιστήμης, σε συνέδρια/ημερίδες ή σε άλλες ανάγκες του μεταπτυχιακού. Οι φοιτητές επιλέγονται με βάση τις οικονομικές τους ανάγκες κατά πρώτον και τις επιδόσεις τους στο ΔΠΜΣ κατά δεύτερον.

8.13 Δίδακτρα δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση.

8.14 Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης οι φοιτητές του ΔΠΜΣ των οποίων το ατομικό εισόδημα, εφόσον διαθέτουν ίδιο εισόδημα, και το οικογενειακό διαθέσιμο ισοδύναμο εισόδημα δεν υπερβαίνουν αυτοτελώς, το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου διαθέσιμου ισοδύναμου εισοδήματος, σύμφωνα με

τα πλέον πρόσφατα κάθε φορά δημοσιευμένα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.). Η απαλλαγή αυτή παρέχεται για τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΔΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση, οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΔΠΜΣ. Αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ποσοστό του προηγούμενου εδαφίου, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα (άρ. 35, παρ. 2, ν. 4485/2017).

8.15 Η ποιότητα του εκπαιδευτικού έργου που συντελείται στο Πρόγραμμα αξιολογείται διαρκώς. Στο τέλος κάθε μαθήματος οι φοιτητές ενθαρρύνονται να απαντήσουν ανώνυμα σε ερωτήσεις που στοχεύουν στην αξιολόγηση του περιεχόμενου του μαθήματος και της μεταδοτικότητας και εν γένει διδακτικής παρουσίας των καθηγητών. Τα ερωτηματολόγια συλλέγονται και παραδίδονται στην Γραμματεία του προγράμματος από τους εκπροσώπους των φοιτητών. Η ΕΔΕ, μετά από μελέτη των αξιολογήσεων, συζητά εποικοδομητικά με τους διδάσκοντες τα σημαντικότερα προβλήματα που εντοπίστηκαν και αναζητά τη λύση τους.

8.16 Επιπλέον, ανά τακτά χρονικά διαστήματα το ΔΠΜΣ αξιολογείται από εξωτερικούς κριτές, οι οποίοι συζητούν με εκπροσώπους των διδασκόντων και των φοιτητών, εξετάζουν τη σχεδίαση και εκτέλεση του προγράμματος σπουδών καθώς και τις ερευνητικές και άλλες δραστηριότητες που διενεργούνται στο πλαίσιο του ΔΠΜΣ. Οι εξωτερικοί κριτές συντάσσουν έκθεση με τις παρατηρήσεις τους και προτάσεις για τη βελτίωση του Προγράμματος.

8.17 Σε περίπτωση απώλειας κάποιου μαθήματος αυτό θα πρέπει να αναπληρωθεί μετά από συνεννόηση του καθηγητή με τους φοιτητές, έτσι ώστε να συμπληρωθούν οι 36 συνολικά ώρες για κάθε μάθημα.

8.18 Πέραν των υποχρεώσεών τους, οι φοιτητές θα ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε κατάλληλες για αυτούς εκπαιδευτικές και ερευνητικές δραστηριότητες (σεμινάρια, συνέδρια, εργαστήρια κ.λπ.) που οργανώνουν τα συνεργαζόμενα τμήματα.

8.19 Η ορκωμοσία γίνεται στο πλαίσιο της ΕΔΕ και σε χώρο του ΙΦΕ, παρουσία του Διευθυντή του ΔΠΜΣ ή του Αναπληρωτή του, του Προέδρου του Τμήματος ή του Αναπληρωτή του και, κατά τις δυνατότητες, ενδεχομένως εκπροσώπου του Πρυτάνεως. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του ΔΠΜΣ απονέμεται Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην «Γνωσιακή Επιστήμη» (μοναδική ειδικευση).

8.20 Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.), σύμφωνα με το ν. 3328/2005 (Α' 80).

8.21 Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αιτηθούν την έκδοση παραρτήματος διπλώματος.

Άρθρο 9 ΥΠΟΔΟΜΗ ΔΠΜΣ

9.1 Για την εύρυθμη λειτουργία του ΔΠΜΣ θα διατε-

θούν αίθουσες διδασκαλίας και σεμιναρίων, αμφιθέατρα εξοπλισμένα με οπτικοακουστικά μέσα και εργαστήρια των συνεργαζόμενων τμημάτων.

9.2 Η διοικητική και γραμματειακή υποστήριξη του ΔΠΜΣ γίνεται από τη Γραμματεία του ΔΠΜΣ, η οποία στελεχώνεται από τη γραμματέα του Εργαστηρίου Γνωσιακής Επιστήμης στο τμήμα Ιστορίας και Φιλοσοφίας της Επιστήμης (ΙΦΕ).

9.3 Η χρηματοδότηση του ΔΠΜΣ μπορεί να προέρχεται από:

- α) τον προϋπολογισμό του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και των συνεργαζόμενων για την οργάνωσή του φορέων σύμφωνα με το άρθρο 43,
- β) τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων,
- γ) δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου τομέα, όπως οριοθετείται στην περίπτωση α' της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α' 143), ή του ιδιωτικού τομέα,
- δ) πόρους από ερευνητικά προγράμματα,
- ε) πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών,
- στ) μέρος των εσόδων των Ειδικών Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.),
- ζ) κάθε άλλη νόμιμη πηγή.

Επειδή τα λειτουργικά έξοδα του ΔΠΜΣ, σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να καλυφθούν εξ ολοκλήρου από τις ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, το μεγαλύτερο μέρος των λειτουργικών του εξόδων καλύπτεται από τέλη φοίτησης.

9.4 Κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου και των λοιπών δραστηριοτήτων του ΔΠΜΣ, ο οποίος κατατίθεται στο Τμήμα ΙΦΕ του ΕΚΠΑ (παρ. 2, άρ. 44, ν. 4485/2017). Ο εν λόγω απολογισμός με ευθύνη της Κοσμητείας αποστέλλεται αμελλητί στα μέλη της ΕΣΕ (παρ. 5, άρ. 44, ν. 4485/2017).

9.5 Η εσωτερική και εξωτερική αξιολόγηση του ΔΠΜΣ θα γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 4485/2017.

Άρθρο 10 ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ / ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΣΤΟ ΔΠΜΣ

Οι διδάσκοντες του ΔΠΜΣ προέρχονται, κατά 80% τουλάχιστον, από:

- μέλη ΔΕΠ των συνεργαζόμενων Τμημάτων,
- μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων, κατόχους διδακτορικού διπλώματος εκτός κι αν το γνωστικό τους αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθως η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,
- ομότιμους καθηγητές (άρ. 69, ν. 4386/2016) και αμφιπρητέχοντα μέλη Δ.Ε.Π. των συνεργαζόμενων Τμημάτων,
- διδάσκοντες σύμφωνα με το π.δ. 407/1980 (Α' 112),
- επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους είτε κάτοχους διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιους διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, οι οποίοι μπορεί να απα-

σχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι με απόφαση της Συνέλευσης και πράξη του Προέδρου του οικείου Τμήματος για τη διεξαγωγή διδακτικού, κλινικού και ερευνητικού έργου, καθοριζόμενου με τη σύμβαση που υπογράφεται μεταξύ του ακαδημαϊκού υποτρόφου και του Πρύτανη του οικείου ΑΕΙ. [ΕΚΠΑ] (παρ. 7, άρ. 29, ν. 4009/2011).

Με αιτιολογημένη απόφαση της ΕΔΕ ανατίθεται διδασκαλία σε:

- μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου ή άλλου ΑΕΙ,
 - ερευνητές από ερευνητικά κέντρα του αρ. 13Α, ν. 4310/2014, της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών,
 - επισκέπτες καταξιωμένους επιστήμονες από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΔΠΜΣ,
 - επισκέπτες μεταδιδακτορικούς ερευνητές, Έλληνες ή αλλοδαπούς νέους επιστήμονες, κάτοχους διδακτορικού διπλώματος (παρ. 7, άρ. 16, ν. 4009/2011)
- ή γίνονται νέες προσλήψεις / συμβάσεις σύμφωνα με τα ανωτέρω (παρ. 1, 2, 5 και 6, αρ. 36, ν. 4485/2017).

Η ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του ΔΠΜΣ γίνεται ύστερα από έγκριση της ΕΔΕ.

Τα μέλη ΔΕΠ που επιθυμούν να διδάξουν μαθήματα του ΔΠΜΣ απευθύνονται στην ΣΕ η οποία καταρτίζει και εγκρίνει το ετήσιο πρόγραμμα. Η ανάθεση διδασκαλίας μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του ΔΠΜΣ γίνεται ύστερα από εισήγηση της ΣΕ και έγκριση της ΕΔΕ του ΔΠΜΣ.

Η πρόσκληση επισκέπτη από την αλλοδαπή πραγματοποιείται μόνον εφόσον του ανατίθεται διδασκαλία, με τη διαδικασία και όσα ειδικότερα ορίζονται στον παρόντα Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, κατά τα ισχύοντα για την ανάθεση διδασκαλίας στα μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος. Ο ανωτέρω περιορισμός δεν ισχύει εφόσον ο καλούμενος διδάσκει εθελοντικά, χωρίς αμοιβή, αποζημίωση ή άλλη οικονομική απολαβή πλην των οδοιπορικών του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην υποπαράγραφο Δ9 της παρ. Δ' του άρθρου 2 του ν. 4336/2015.

Ομότιμοι καθηγητές και αφυπηρετήσαντα μέλη Δ.Ε.Π. των Α.Ε.Ι. διδάσκουν στα ΠΜΣ, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παρ. 8 του άρθρου 16 του ν. 4009/2011.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1
Υποχρεωτικά Μαθήματα

	Μάθημα	Εξάμηνο
1.	Θεωρητική γλωσσολογία	Β
2.	Γνωστική ψυχολογία	Α
3.	Γνωσιακή επιστήμη	Α
4.	Φιλοσοφία της αντίληψης	Α
5.	Εισαγωγή στις Νευροεπιστήμες	Α
6.	Εισαγωγή στο προγραμματισμό - MATLAB	Α
7.	Στατιστική	Β

Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα

	Μάθημα	Εξάμηνο
8.	Οπτική αντίληψη και νευροεπιστήμη	Γ
	ή	
	Νευροβιολογία νόησης και συμπεριφοράς	Β
9.	Οπτική αντίληψη και ψυχολογία	Β
	ή	
	Μεθοδολογία πειραματικής ψυχολογίας	Β ή Δ

Κύρια Μαθήματα Επιλογής

	Μάθημα	Εξάμηνο
	Οπτική αντίληψη και νευροεπιστήμη	Γ
	Νευροβιολογία νόησης και συμπεριφοράς	Β
	Εγκέφαλος και Συνείδηση	Γ ή Δ
	Ειδικά Θέματα Νευροεπιστήμης	Γ ή Δ
	Οπτική αντίληψη και ψυχολογία	Β
	Προηγμένη τεχνητή νοημοσύνη	Α και Γ
	Προσαρμοστική νοημοσύνη	Β
	Πολύπλοκα κοινωνικά συστήματα	Γ
	Εργαστήριο πολύπλοκων και προσαρμοστικών συστημάτων	Δ
	Αρχές τεχνολογίας γνώσεων	Β και Δ
	Μηχανική μάθηση	Δ
	Μεθοδολογία πειραματικής ψυχολογίας	Β ή Δ
	Φωνητική - Φωνολογία	Γ ή Δ
	Σύνταξη	Γ ή Δ
	Θέματα Νευρογλωσσολογίας	Γ
	Ψυχολογία και αναπτυξιακές διαταραχές	Γ
	Γλωσσική κατάκτηση	Δ
	Υπολογιστική γλωσσολογία	Δ
	Εφαρμογές MATLAB στη Γνωσιακή Επιστήμη	Δ
	Γλωσσικές λειτουργίες: Εγκέφαλος και συμπεριφορά	Β ή Δ
	Γνωσιακή γλωσσολογία	Β και Δ
	Φιλοσοφία Της Αντίληψης: Σωματική Συνείδηση	Γ
	Φιλοσοφία του νου	Δ

Ελεύθερα Μαθήματα Επιλογής

Μάθημα	Εξάμηνο
Εφηβεία και Αναδυόμενη Ενηλικίωση	Δ
Σχεδίαση και Υλοποίηση Ψηφιακών Εκπαιδευτικών Εφαρμογών	Α και Γ
Σχεδίαση και Χρήση Περιβαλλόντων Η-Μάθησης	Β και Δ
Επικοινωνία Ανθρώπου-Υπολογιστή με Ομιλία	Α και Γ
Τεχνολογία γνώσεων	Γ
Τυπολογία	Γ
Φιλοσοφία Επιστήμης Ι	Β και Δ
Φιλοσοφία Επιστήμης ΙΙ	Δ
Λογική	Δ
Ιστορία επιστήμης, 16ος 17ος αιώνας	Α και Γ
Ιστορία επιστήμης, 18ος 20ος αιώνας	Β ή Δ
Φιλοσοφία της Γλώσσας	Β ή Δ
Μεταφυσική και γνωσιολογία	Δ
Επιστήμες και φιλοσοφία στον 20ο αιώνα	Δ
Επιχειρησιακή ηθική: μια διεθνής συγκριτική προοπτική	Α και Γ
Ορθολογική Επιλογή: Αποφάσεις, Παίγνια, Θεσμοί	Β και Δ
Φιλοσοφία των συναισθημάτων	Β ή Δ

* Η προσφορά των μαθημάτων επιλογής είναι ενδεικτική και εξαρτάται από την διαθεσιμότητα των διδασκόντων κατά την διάρκεια της διετίας. Κάποια μαθήματα μπορεί να προσφέρονται μέχρι και δύο φορές μέσα σε μία διετία.

** Απόφοιτοι θετικών σχολών που γνωρίζουν προγραμματισμό απαλλάσσονται από το υποχρεωτικό μάθημα «Εισαγωγή στο προγραμματισμό - MATLAB» και θα πρέπει να το αντικαταστήσουν με κάποιο από τα κύρια μαθήματα επιλογής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2
Περιγραφές Μαθημάτων
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Θεωρητική γλωσσολογία

Θα εξεταστούν ζητήματα όπως, τα γενικά χαρακτηριστικά της γλώσσας, η σχέση γλώσσας και ομιλίας και ο βιολογικός χαρακτήρας της γλώσσας (απόκτηση της γλώσσας, σχέση γλώσσας και εγκέφαλου). Επιπλέον, θα συζητηθούν τα βασικά χαρακτηριστικά των επίπεδων ανάλυσης της γλώσσας: Φωνητική (οι ήχοι της γλώσσας και η κατηγοριοποίησή τους), Φωνολογία (οι σχέσεις και η οργάνωση των φθόγγων σε ένα συγκεκριμένο γλωσσικό σύστημα), Μορφολογία (η εσωτερική δομή της λέξης, οι κανόνες μορφολογίας και οι μηχανισμοί σχηματισμού λέξεων), Σύνταξη (οι τρόποι και κανόνες σύμφωνα με τους οποίους οι λέξεις συνδυάζονται σε μεγαλύτερες ενότητες όπως, φράσεις και προτάσεις), Σημασιολογία (η εννοιολογική πλευρά της γλώσσας, τα σημασιολογικά χαρακτηριστικά και οι σημασιολογικές σχέσεις), Πραγματολογία (η χρήση της γλώσσας και οι κανόνες επικοινωνίας).

Γνωστική ψυχολογία

Το μάθημα αυτό είναι μια γενική εισαγωγή στο πεδίο της Γνωστικής ψυχολογίας. Γνωστική ψυχολογία είναι η επιστημονική μελέτη των νοητικών διεργασιών για το πώς λειτουργεί ο νους. Θα μελετήσουμε τον τρόπο με τον αντιλαμβανόμαστε πληροφορίες από το περιβάλλον, πώς η προσοχή χρησιμοποιείται για την επιλογή των εισερχόμενων αισθητηριακών πληροφοριών, πώς η γνώση οργανώνεται στη μνήμη, πώς νέες πληροφορίες προστίθενται στην μνήμη, και πώς παίρνουμε αποφάσεις και λύνουμε προβλήματα. Θα συζητήσουμε παλιές και νέες θεωρίες και θα αποκτήσουμε πρακτική εμπειρία κλασικών πειραμάτων που χρησιμοποιούνται για την μελέτη των παραπάνω διεργασιών. Στο τέλος του μαθήματος θα έχουμε αποκτήσει σημαντική γνώση για το πώς ξεκίνησε η Γνωστική Ψυχολογία, πού βρισκόμαστε σήμερα και τι πρέπει ακόμη να απαντηθεί.

Γνωσιακή επιστήμη

Στόχοι του μαθήματος είναι η εξοικείωση με θεμελιώδεις έννοιες και προβληματισμούς της γνωσιακής επιστήμης, η κατανόηση του διεπιστημονικού χαρακτήρα της και της σημασίας του μεθοδολογικού πλουραλισμού, η γνωριμία με τους επιμέρους κλάδους που την απαρτίζουν και τα ιδιαίτερα στοιχεία καθενός, καθώς και η πρώτη επαφή με ορισμένες ερευνητικές μεθόδους.

Γνωσιακή επιστήμη καλείται η διεπιστημονική μελέτη των νοητικών ή γνωσιακών φαινομένων και διαδικασιών. Στο εισαγωγικό αυτό μάθημα δίνεται μια γενική εικόνα των κυριότερων θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων στη μελέτη αυτή. Με βάση τη θεμελιώδη παραδοχή ότι ο νους είναι μια μηχανή, παρουσιάζεται το έργο των υπό μελέτη φαινομένων (απόφαση, μάθηση, αντίληψη κ.λπ.) και εξετάζονται συγκριτικά οι τρεις προσεγγίσεις στο θέμα που αντιστοιχούν σε διαφορετικά είδη μηχανής (συμβολική, συνδετιστική και δυναμική). Παρουσιάζονται επίσης νεώτερες ενσώματες και εντοπι-

σμένες προσεγγίσεις καθώς και διάφορες αναδυόμενες τάσεις στη γνωσιακή επιστήμη.

Φιλοσοφία της αντίληψης

Στο μάθημα εξετάζονται φιλοσοφικά προβλήματα που έχουν προκύψει σε σχέση με το φαινόμενο της αντίληψης. Συνήθως πιστεύουμε ότι η αντίληψη μας φέρνει σε άμεση επαφή με τον κόσμο και ότι μας επιτρέπει να αποκτήσουμε γνώσεις για αυτόν. Αυτή όμως η άποψη φαίνεται να είναι προβληματική αν λάβουμε υπ' όψη φαινόμενα όπως αυτά της πλάνης και της παραίσθησης, όπου η αντίληψη δεν κατορθώνει να παρουσιάσει τον κόσμο με ορθό τρόπο. Η πλάνη υφίσταται όταν αντιλαμβανόμαστε κάποιο αντικείμενο αλλά αυτό παρουσιάζεται με διαφορετικό τρόπο από ότι είναι, ενώ η παραίσθηση μας παρουσιάζει κάποιο αντικείμενο χωρίς όμως αυτό το αντικείμενο να δίνεται στην αντίληψή μας. Ο στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση των διαφόρων θεωριών, όπως η θεωρία των αισθητηριακών δεδομένων και η προθετική θεωρία, οι οποίες έχουν προσπαθήσει να αντιμετωπίσουν τα ερωτήματα που προκύπτουν για την εγκυρότητα της αντίληψης λόγω αυτών των φαινομένων. Εξετάζονται επίσης θέματα όπως ο ρόλος των εννοιών στην αντίληψη, η φύση του αντιληπτικού περιεχομένου, κλπ.

Εισαγωγή στις Νευροεπιστήμες

Στόχος του μαθήματος είναι η απόκτηση βασικών γνώσεων για την ανατομία και φυσιολογία του νευρικού συστήματος, με έμφαση στο κεντρικό νευρικό σύστημα και συγκεκριμένα στον εγκέφαλο. Θα περιγραφούν οι βασικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται (ανατομικές, ηλεκτροφυσιολογικές, απεικονιστικές, μοριακές) καθώς και τα πλεονεκτήματα και οι περιορισμοί της κάθε μιας. Θα καλυφθούν οι περισσότερες βασικές έννοιες και θεματικές ενότητες στον χώρο των νευροεπιστημών, όπως:

1. από τον μεμονωμένο νευρώνα στα εγκεφαλικά δίκτυα: ηλεκτροχημική βάση νευρωνικής δραστηριότητας, συναπτική λειτουργία, διέγερση και αναστολή, δικτυακή δραστηριότητα σε μικρο-, μεσο- και μακρο- επίπεδο.

2. σχέση δομής και λειτουργίας, εντοπισμός λειτουργιών στον εγκέφαλο και κατανεμημένη επεξεργασία, ρόλος συγκεκριμένων περιοχών στην νόηση και την συμπεριφορά.

3. αισθητηριακά συστήματα: γενικές αρχές και χαρακτηριστικά οργάνωσης, οπτικό σύστημα, ακουστικό σύστημα, πολυαισθητηριακά συστήματα.

4. ανάπτυξη νευρικού συστήματος, πλαστικότητα, ο ρόλος των πρώιμων εμπειριών, γήρανση.

Σε κάθε ενότητα θα δίνεται έμφαση (α) στην εξέλιξη των εννοιών και στο πως η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών αλλάζει το τρόπο που πραγματοποιείται η έρευνα στο κάθε πεδίο, (β) πως η δυσλειτουργία βασικών χαρακτηριστικών και λειτουργιών οδηγεί σε παθολογικές καταστάσεις, όπως επιληψία, πολλαπλή σκλήρυνση, νευροαναπτυξιακές και νευροεκφυλιστικές παθήσεις. Το μάθημα αυτό θα αποτελέσει τη βάση για τα μαθήματα επιλογής: Νευροβιολογία Νόησης και Συμπεριφοράς, Εγκέφαλος και Συνείδηση και Θέματα Κυτταρικής Νευροεπιστήμης.

Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνεται με γραπτές εξετάσεις καθώς και με παράδοση εργασιών κατά τη διάρκεια του μαθήματος.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

E.R. Kandel, J.H. Schwartz & T.M. Jessel: "Νευροεπιστήμη και Συμπεριφορά", Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης

Εισαγωγή στο προγραμματισμό - MATLAB

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές έννοιες και αρχές του προγραμματισμού: αλγόριθμοι, κανόνες, σημαίες, λούπες, συναρτήσεις, πίνακες δεδομένων, είδη μεταβλητών, επεξεργασία δεδομένων, εισροές -εκροές κλπ. Για το λόγο αυτό θα χρησιμοποιηθεί το λογισμικό MATLAB, το οποίο είναι ένα ευρέως διαδεδομένο λογισμικό και χρησιμοποιείται ευρέως και στο χώρο των επιστημών του εγκεφάλου και του νου. Δεν απαιτείται προηγούμενη γνώση προγραμματισμού για το μάθημα, στα πλαίσια του οποίου οι φοιτητές θα αποκτήσουν μια αίσθηση για το πώς γίνεται αυτός μέσα από μία προσιτή αλλά ικανότατη γλώσσα προγραμματισμού.

Στατιστική

Το μάθημα αυτό ανήκει στα υποχρεωτικά μαθήματα του ΠΜΣ και στοχεύει:

- στην εισαγωγή των φοιτητών στις μεθόδους έρευνας που χρησιμοποιούνται στις κοινωνικές επιστήμες σήμερα,
- στην παρουσίαση των σημαντικότερων στατιστικών τεχνικών και κριτηρίων για την περιγραφή και την επεξεργασία ερευνητικών δεδομένων,
- στην εξοικείωση των φοιτητών με τα λογισμικά IBM SPSS και R, και
- στην εκμάθηση του τρόπου συγγραφής μιας ερευνητικής εργασίας ακολουθώντας τις κατευθύνσεις της Αμερικανικής Ψυχολογικής Εταιρίας (APA).

Η Στατιστική είναι γνωστικό αντικείμενο που διδάσκεται αποτελεσματικότερα μέσα από σχετικές (ερευνητικές) δραστηριότητες. Ακολουθώντας αυτή την άποψη, το μάθημα έχει οργανωθεί έτσι ώστε να προσφέρει στους φοιτητές πολλές ευκαιρίες για να εφαρμόσουν στην πράξη τις έννοιες και τις τεχνικές που θα διδαχτούν. Μέσα από διαλέξεις, εργαστηριακές ασκήσεις, καθώς και μία μικρής κλίμακας ερευνητική εργασία, θα προσπαθήσουμε να επιτύχουμε όλους τους προαναφερθέντες στόχους. Παράλληλα, μέσα από τον δικτυακό τόπο θα υποστηρίζεται η μαθησιακή διαδικασία με την παρουσίαση του μαθησιακού υλικού και διαφόρων πληροφοριών, καθώς και την επικοινωνία μεταξύ των φοιτητών και των διδασκόντων.

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Οπτική αντίληψη και νευροεπιστήμη

Το μάθημα έχει σαν κύριο στόχο του να παρουσιάσει στους φοιτητές τις σύγχρονες μεθόδους που υπάρχουν για τη μελέτη της σχέσης ανάμεσα στον εγκέφαλο, σαν ένα βιολογικό όργανο, και τις ανώτερες λειτουργίες του. Έμφαση θα δοθεί στη λειτουργία της οπτικής αντίληψης, Εκτός από μια θεωρητική αναφορά στα μεθοδολογικά

εργαλεία που έχουμε σήμερα στη διάθεσή μας για να εξερευνήσουμε τη σχέση ανάμεσα στο νου και τον εγκέφαλο, το μάθημα θα περιλαμβάνει και τη μελέτη μιας σειράς από πρωτότυπες επιστημονικές δημοσιεύσεις. Οι δημοσιεύσεις αυτές θα παρουσιάζονται και θα συζητούνται στην τάξη από τους φοιτητές, με σκοπό τόσο την τριβή τους με τους διάφορους τρόπους με τους οποίους μπορεί να προσεγγίσει κανείς τέτοια ζητήματα, όσο και στην εξοικείωσή τους στην σε βάθος ανάγνωση, κατανόηση και αξιολόγηση επιστημονικών δημοσιεύσεων. Η αξιολόγηση των φοιτητών θα γίνεται με γραπτές εξετάσεις καθώς και με βάση τις παρουσιάσεις επιστημονικών άρθρων στο μάθημα.

Νευροβιολογία νόησης και συμπεριφοράς

Στόχοι:

- i. Κατανόηση των βασικών παραδοχών από τις οποίες απορρέει η μελέτη της νευροβιολογίας νοητικών φαινομένων, και των διαφορετικών επίπεδων περιγραφής και ανάλυσης εγκεφαλικών και νοητικών φαινομένων.
- ii. Εξοικείωση φοιτητών με τους τρόπους μελέτης νοητικών φαινομένων σε νευροβιολογικό επίπεδο, σε ανθρώπους και ζωικά μοντέλα.
- iii. Παρουσίαση επιλεγμένων μελετών συγκεκριμένων γνωσιακών λειτουργιών (λ.χ. μνήμη, μάθηση, προσοχή, κοινωνική συμπεριφορά) και των παραγόντων που τις επηρεάζουν.
- iv. Απόκτηση κριτικής σκέψης πάνω στην μεθοδολογία της πειραματικής νευροεπιστήμης και απόπειρες μορφοποίησης ερευνητικών προτάσεων πάνω σε θέματα νευροβιολογίας της συμπεριφοράς.

Περιγραφή / περιεχόμενο:

Το μάθημα θα είναι σε μορφή διαλέξεων και παρουσιάσεων ερευνητικών άρθρων, με εκτενείς συζητήσεις. Θα καλυφθούν βασικές έννοιες όπως μνήμη και μάθηση, προσοχή και εκτελεστικές λειτουργίες, αντίληψη και συνείδηση, ύπνος και νόηση από την σκοπιά της νευροβιολογίας. Θα παρουσιαστούν μελέτες νευρολογικών και ψυχιατρικών παθήσεων (λ.χ. επιληψία, αυτισμός, ελλειμματική προσοχή, κλπ) όπου παρατηρείται επιλεκτική έκπτωση συγκεκριμένων νοητικών φαινομένων και παράλληλων μεταβολών σε δομή και λειτουργία του εγκεφάλου. Θα συζητηθεί η σύμπραξη γενετικής προδιάθεσης και περιβάλλοντος στην ανάπτυξη του εγκεφάλου και ο ρόλος των πρώιμων εμπειριών στην διαμόρφωση εγκεφαλικών δικτύων και των προτύπων συμπεριφοράς. Θα διατυπωθούν τα κεντρικά ερωτήματα και η μέθοδοι με τις οποίες μπορεί το καθένα να μελετηθεί.

Τρόποι αξιολόγησης:

- i. Εβδομαδιαία mini-assignments (μισή-μία σελίδα) (20%)
- ii. Συμμετοχή στο μάθημα/συζήτηση (20%)
- iii. Παρουσίαση ερευνητικού άρθρου (20%)
- iv. Εργασία εξαμήνου (40%)

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- i. Κεφάλαια από βιβλία, όπως:
 - Cognitive Neuroscience: A Reader (2004) Editor: M. Gazzaniga, Blackwell Publishing

- Νευροεπιστήμη και Συμπεριφορά (2000) Kandel, Schwartz and Jessel, Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης
- ii. Επιλεγμένα ερευνητικά άρθρα και άρθρα ανασκόπησης πάνω σε θέματα αιχμής, όπως:
 - Garner et al (2012) Generation of a synthetic memory trace. *Science* 335:1513-1516.
 - Ganguly and Poo (2012) Activity-dependent neural plasticity from Bench to Bedside. *Neuron* 80:729-741.
 - Marshall et al (2006) Boosting slow oscillations during sleep potentiates memory. *Nature* 444: 610-613.
 - Huber et al (2008) Sparse optical microstimulation in barrel cortex drives learned behaviour in freely moving mice. *Nature* 451: 61-66.
 - Cohen and Newsome (2004) What electrical microstimulation has revealed about the neural basis of cognition. *Current Opinion Neurobiol* 14:169-177.
 - Spinelli et al (2013) Effects of repeated adolescent stress and serotonin transporter gene partial knockout in mice on behaviors and brain structures relevant to major depression. *Frontiers in Behavioral Neurosci.* 7:xx-xx
 - McCormick (2009) An animal model of social instability stress in adolescence and risk for drugs of abuse. *Physiology and Behavior*

Οπτική αντίληψη και ψυχολογία

Στόχος του μαθήματος είναι να φέρει τους φοιτητές σε επαφή με την μελέτη της αισθητηριακής αντίληψης από τη πλευρά της πειραματικής/γνωστικής ψυχολογίας. Θα γίνει μια ιστορική αναδρομή της Ψυχοφυσικής με αναφορά στα διάφορα μεθοδολογικά εργαλεία που μας προσφέρει αυτή για τη μελέτη της αντίληψης, έως και σήμερα. Τα περισσότερα παραδείγματα θα είναι σχετικά με τη λειτουργία της όρασης. Οι φοιτητές θα έρθουν σε επαφή με βασικές έννοιες του χώρου όπως το αντιληπτικό κατώφλι, η προσαρμογή του αντιληπτικού συστήματος, το αντιληπτικό μετέικασμα, η λειτουργία της προσοχής, η συνειδητότητα των αντιληπτικών φαινομένων, καθώς και παραδείγματα αντιληπτικών πλανών. Για μια πιο ρεαλιστική εξοικείωση με την ενεργό έρευνα, το πώς δηλαδή σχεδιάζονται, εκτελούνται και αναλύονται επιστημονικά πειράματα στο χώρο αυτό, το μάθημα θα περιλαμβάνει στην ύλη του την παρουσίαση και συζήτηση επιστημονικών δημοσιεύσεων στην τάξη.

Μεθοδολογία πειραματικής ψυχολογίας

Το μάθημα αποτελείται από δύο μέρη, το θεωρητικό και το πρακτικό. Στο θεωρητικό μέρος, η διδακτέα ύλη περιλαμβάνει: Α) Όλα τα στάδια σχεδίασης μιας πειραματικής έρευνας, Β) Μέθοδοι για την υλοποίηση μιας πειραματικής μελέτης (π.χ. έργα: διάκρισης, χρονικής σειράς, οπτικής αναζήτησης, κατονομασίας, προέγερσης), Γ) Κλασικά και σύγχρονα άρθρα χρήσης των μεθόδων που θα καλυφθούν στο μάθημα. Στο πρακτικό μέρος, το μάθημα θα περιλαμβάνει την υλοποίηση γνωστικών πειραμάτων χρησιμοποιώντας τις παραπάνω μεθόδους. Η υλοποίηση πραγματοποιείται μέσω της εκμάθησης ενός λογισμικού ελεύθερης πρόσβασης βασισμένο στη γλώσσα προγραμματισμού Python. Δεν απαιτείται εξοικείωση με το συγκεκριμένο λογισμικό, ούτε πρότερη γνώση προγραμματισμού. Κατά την εκμάθηση των μεθόδων

έρευνας και του λογισμικού υλοποίησης, θα καλυφθούν μερικά από τα πιο κλασικά φαινόμενα / πειράματα στον χώρο της Γνωσιακής Επιστήμης.

ΚΥΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Εγκέφαλος και Συνείδηση

Στο μάθημα αυτό θα γίνει μια διεπιστημονική προσέγγιση του φαινομένου της Συνειδητότητας. Θα αναλυθεί ο όρος, θα συζητηθεί το περιεχόμενο, η διαφορετική χρήση του όρου από διαφορετικά γνωσιακά πεδία και στη συνέχεια θα εξετασθεί το πού και πως μπορεί να συμβάλει η νευροεπιστήμη στην κατανόηση συνειδησιακών φαινομένων.

Στόχοι:

- i. Ξεκαθάρισμα των πολλαπλών χρήσεων του όρου συνειδητότητα: επίγνωση/αντίληψη (awareness), meta-awareness, αίσθηση εαυτού (σε παρελθόν, παρόν και μέλλον), θεωρία του νου, υποκειμενική εμπειρία, qualia, the hard problem.
- ii. Κατανόηση των βασικών παραδοχών στην (νευρο) επιστημονική μελέτη των συνειδησιακών φαινομένων. Διατύπωση των κεντρικών ερωτημάτων που μπορούν να προσεγγιστούν επιστημονικά: Εφικτοί στόχοι και πιθανά όρια. Αναφορά στα διαφορετικά επίπεδα περιγραφής και ανάλυσης εγκεφαλικών και νοητικών φαινομένων.
- iii. Κατανόηση νοητικών φαινομένων που χρησιμοποιούνται στην μελέτη της συνειδητότητας: blindsight, inattention blindness, change blindness, διοφθάλμιος ανταγωνισμός, electrical microstimulation, κοκ.
- iv. Επισκόπηση νευρωνικών φαινομένων που μπορεί να εμπλέκονται σε συνειδησιακά φαινόμενα: mirror neurons, δίκτυο προ-επιλεγμένης λειτουργίας (default mode network), νευρωνικές ταλαντώσεις, μοτίβα ηλεκτρικής δραστηριότητας, κοκ.

Περιγραφή / περιεχόμενο:

Το μάθημα θα είναι σε μορφή διαλέξεων και παρουσιάσεων ερευνητικών άρθρων, με εκτενείς συζητήσεις και παρουσιάσεις από τους φοιτητές.

Τρόποι αξιολόγησης:

- i. Εβδομαδιαία mini-assignments (μισή-μία σελίδα) (20%)
- ii. Συμμετοχή στο μάθημα/συζήτηση (20%)
- iii. Παρουσίαση ερευνητικού άρθρου (20%)
- iv. Εργασία εξαμήνου (40%)

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

- i. Consciousness, της Susan Blacmore
- ii. Επιλεγμένα ερευνητικά άρθρα και άρθρα ανασκόπησης, όπως:
 - Haynes et al (2007) Reading Hidden Intentions in the Human Brain. *Current Biology* 17, 323- 328.
 - Cohen and Newsome (2004) What electrical microstimulation has revealed about the neural basis of cognition. *Current Opinion Neurobiol* 14:169-177.
 - Baars et al (2003) Brain, conscious experience and the observing self (TINS, 26, p 671)
 - Frith et al (1999) The neural correlates of conscious experience: an experimental Framework. *TICS* 3, 3 p. 105
 - Iacobini et al (2005) Grasping the Intentions of Others with One's Own Mirror Neuron System

Ειδικά Θέματα Νευροεπιστήμης

Περιγραφή / περιεχόμενο:

Σε αυτό το μάθημα επιλογής θα περιγραφεί σε βάθος η κυτταρική και δικτυακή βάση της λειτουργίας του νευρικού συστήματος. Οι διαλέξεις θα χτίσουν πάνω στο υλικό του υποχρεωτικού μαθήματος "Νευροεπιστήμη" και θα εμβαθύνουν σε επιλεγμένα θέματα, όπως: συναπτικοί μηχανισμοί μνήμης/μάθησης, ο ρόλος των νευροτροποποιητών (λ.χ. ντοπαμίνη, σεροτονίνη), τρόποι περιγραφής και μελέτης δικτυακής (δυσ)λειτουργίας, η ισορροπία μεταξύ διέγερσης και αναστολής στην φυσιολογία και παθολογία του εγκεφάλου, ο ρόλος της μοντελοποίησης στην κατανόηση της λειτουργίας του εγκεφάλου, η νευροβιολογία νευροβιολογικών και ψυχιατρικών παθήσεων, κ.ο.κ.

Θα περιγραφούν επίσης τεχνολογίες αιχμής όπως οπτογενετική παρέμβαση στην νευρωνική δραστηριότητα, εν τω βάθει εγκεφαλική διέγερση (deep brain stimulation), διακρανιακή μαγνητική διέγερση, κ.α.

Το μάθημα θα είναι σε μορφή διαλέξεων και παρουσιάσεων ερευνητικών άρθρων, με εκτενείς συζητήσεις. Τρόποι αξιολόγησης:

- ii. Συμμετοχή στο μάθημα/συζήτηση (25%)
- ii. Παρουσίαση ερευνητικού άρθρου (20%)
- iii. Εργασία εξαμήνου (55%)

Ενδεικτική Βιβλιογραφία:

Επιλεγμένα ερευνητικά άρθρα και άρθρα ανασκόπησης πάνω σε θέματα αιχμής.

Προηγμένη τεχνητή νοημοσύνη

- Εισαγωγή στη βασική τεχνητή νοημοσύνη
 - ο Μέθοδοι αναζήτησης
 - ο Αναπαράσταση γνώσης και συμπερασματολογία με λογική πρώτης τάξης
 - Μηχανική μάθηση
 - ο Ανάλυση διαφορών
 - ο Χώροι εκδόσεων
 - ο Δέντρα αναγνώρισης
 - ο Στοιχεία νευρωνικών δικτύων
 - ο Γενετικοί αλγόριθμοι
 - ο Μάθηση με στιγμιότυπα
 - ο Bayesian ταξινομητές
 - Προγραμματισμός με περιορισμούς
 - ο Προβλήματα ικανοποίησης περιορισμών
 - ο Τεχνικές συνέπεια σε πεπερασμένα πεδία
 - ο Βελτιστοποίηση
 - ο Λογικός προγραμματισμός με περιορισμούς
 - ο Εφαρμογές
 - Κατάστρωση σχεδίου
 - ο STRIPS τελεστές
 - ο Γραμμικές και μη-γραμμικές προσεγγίσεις
 - ο Κατάστρωση σχεδίου με στοίβα στόχων
 - ο Σύστημα TWEAK
 - Κατανόηση φυσικής γλώσσας
 - ο Λογικές γραμματικές για συντακτική και σημασιολογική ανάλυση

Προσαρμοστική νοημοσύνη

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών

με τις βασικές προσεγγίσεις, μεθοδολογίες και τεχνικές που σχετίζονται με τη σύνθεση και το σχεδιασμό της ατομικής νοημοσύνης, δηλαδή όλων των δυνατοτήτων ενός ατόμου να αντιμετωπίζει κάποιο πρόβλημα ατομικά και των αντιστοίχων γνωσιακών λειτουργιών που υπεισέρχονται. Επισκοπούνται κατ' αρχήν οι παλαιότερες κλασικές προσεγγίσεις που βασίζονται ως επί το πλείστον στη λογική και ασχολούνται με θέματα όπως problem-solving, planning, μάθηση, board games κ.λπ., και εν συνεχεία οι νεώτερες εντοπισμένες (situated) και συμπεριφορικές (behavior-based) προσεγγίσεις που βασίζονται ως επί το πλείστον σε μία συστημική και αλγοριθμική προσέγγιση. Η έμφαση δίνεται στη σύγχρονη μελέτη της προσαρμοστικής συμπεριφοράς (adaptive behavior) που είναι μεθοδολογικά ανιούσα (bottom up), δηλαδή εξετάζει κατ' αρχήν τις γνωσιακές λειτουργίες κατώτερων οργανισμών οι οποίες απαντώνται τελικά εξελικτικά και στους ανώτερους οργανισμούς, και που εντοπίζει το ενδιαφέρον της σε θέματα και προβλήματα όπου η ευελιξία και η προσαρμοστικότητα είναι κεφαλαιώδους σημασίας, όπως η χωρική μάθηση ή η μοντελοποίηση και σύνθεση γνωστικών λειτουργιών όπως η προσοχή και η μίμηση. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στην εργαστηριακή ενασχόληση με πραγματικά συστήματα και μοντέλα και στη σύνθεση, την προσομοίωση και την πειραματική ανάλυση υπολογιστικών προσαρμοστικών μοντέλων.

Πολύπλοκα κοινωνικά συστήματα

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές προσεγγίσεις, μεθοδολογίες και τεχνικές που σχετίζονται με τη μοντελοποίηση, τη σύνθεση και το σχεδιασμό ατόμων που υφίστανται και δρουν μέσα σε κοινωνική ομάδα, με έμφαση στις ατομικές γνωσιακές ικανότητές τους καθώς και στη συλλογική, προκύπτουσα νοημοσύνη της κοινωνικής ομάδας). Παρουσιάζονται όλοι οι τομείς έρευνας που αφορούν συστήματα αποτελούμενα από περισσότερα του ενός άτομα: κατανεμημένη τεχνητή νοημοσύνη (distributed AI), αποκεντρωμένη τεχνητή νοημοσύνη (decentralized AI), συστήματα πολλαπλών αντιπροσώπων (multi-agent systems), τεχνητή ζωή (artificial life), κοινωνική προσομοίωση (social simulation), πολύπλοκα προσαρμοστικά συστήματα (complex adaptive systems), πολύπλοκα δίκτυα (complex networks). Εξετάζονται συστήματα και μοντέλα βιολογικά, οικονομικά, επικοινωνιακά, εξελικτικά, μοντέλα ανθρώπινων ομάδων, μοντέλα κοινωνικών δομών τύπου πρότυπα ή νόμοι κλπ. Έμφαση δίνεται στην εργαστηριακή ενασχόληση με πραγματικά συστήματα και μοντέλα από όλο το φάσμα και στη σύνθεση, την προσομοίωση και την πειραματική ανάλυση υπολογιστικών κοινωνικών μοντέλων.

Μηχανική μάθηση

- Γενικές τεχνικές μάθησης με επίβλεψη και μάθησης χωρίς επίβλεψη.
- Το πρόβλημα επιλογής μοντέλου και η μέθοδος της δια-αξιολόγησης (cross-validation).
- Εισαγωγή στην πιθανοτική μοντελοποίηση και των στατιστικών τεχνικών μάθησης.

- Γραμμικά μοντέλα παλινδρόμησης και κατηγοριοποίησης δεδομένων.
- Μέθοδοι βελτιστοποίησης και η τεχνική της ανοδικής κλίσης.
- Μη γραμμικά μοντέλα παλινδρόμησης και κατηγοριοποίησης με την χρήση διανυσμάτων χαρακτηριστικών, ακτινικών συναρτήσεων βάσης και νευρωνικών δικτύων.
- Περιγραφικές μέθοδοι κατηγοριοποίησης χρησιμοποιώντας κοντινότερους γείτονες και το θεώρημα του Bayes.
- Συστήματα κατηγοριοποίησης με τον αλγόριθμο perceptron, μεθόδους πυρήνων (kernel methods) και μηχανών διανυσμάτων υποστήριξης.
- Ομαδοποίηση δεδομένων με τον αλγόριθμο των k-μέσων.
- Φασματική ομαδοποίηση (spectral clustering).
- Μίξεις κατανομών και ο αλγόριθμος προσδοκίας-μεγιστοποίησης.
- Μοντέλα κρυμμένων μεταβλητών για μείωση διάστασης με χρήση ανάλυσης πρωτεύοντων συνιστωσών (principal component analysis) και ανάλυσης παραγόντων (factor analysis).
- Πιθανοτικά γραφικά μοντέλα. Δυναμικά Markov μοντέλα και κρυμμένα μοντέλα Markov.

Εργαστήριο πολύπλοκων και προσαρμοστικών συστημάτων

Το εργαστηριακό αυτό μάθημα εισάγει τους φοιτητές με κατ' αρχήν ισχυρό προγραμματιστικό υπόβαθρο αφενός στα προβλήματα που απαντώνται κατά τη μοντελοποίηση και την υπολογιστική προσομοίωση πολύπλοκων και προσαρμοστικών συστημάτων και αφετέρου σε βασικές μεθοδολογίες και τεχνικές αντιμετώπισης και επίλυσης αυτών των προβλημάτων. Έτσι, παρουσιάζονται θέματα που σχετίζονται με τη διαχείριση του χώρου και του χρόνου σε δυναμικά μοντέλα, με τη μοντελοποίηση αισθητήρων, το σχεδιασμό τεχνητών εξελικτικών διαδικασιών, τα κοινωνικά δίκτυα κλπ. Η μελέτη γίνεται πάνω σε ένα απλό παράδειγμα μοντελοποίησης που αναπτύσσεται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου.

Κατ' επιλογήν, 4ο εξάμηνο, μόνον για φοιτητές με ισχυρό προγραμματιστικό υπόβαθρο.

Αρχές τεχνολογίας γνώσεων

Γενικά περί «Γνώσης»

- * Συνοπτική παρουσίαση της γλώσσας prolog
- * Αναπαράσταση γνώσης και συμπερασμός Συστήματα κανόνων
 - ο Προτασιακός λογισμός
 - ο Κατηγορηματικός λογισμός
 - ο Λογική Πρώτης Τάξης
 - ο non-valid inference rules (abduction, induction, analogical inference)
 - ο Σημασιολογικά δίκτυα
 - ο Πλαίσια
 - ο Αντικειμενοστραφές μοντέλο
- * Λογικές περιγραφών
- * Συστήματα βασισμένα σε γνώση (ανάγκη αναπαράστασης γνώσης και συμπερασμού: η «παραδοσιακή προσέγγιση»)

- * Συνοπτική παρουσίαση του εργαλείου CLIPS
- * Συνοπτική παρουσίαση του συστήματος FLEX
- * Επαγωγικές βάσεις δεδομένων: η περίπτωση της datalog (η λογική ως μοντέλο δεδομένων)
 - * Συλλογιστική με αβεβαιότητα
 - ο Θεωρία πιθανοτήτων κατά Bayes
 - ο Το μοντέλο του συστήματος PROSPECTOR
 - ο Θεωρία μέτρων βεβαιότητας των Buchanan και Shortliff
 - ο Θεωρία μαρτυρίας των Dempster και Shafer
 - ο Ασαφής λογική
 - ο Λογικές με πολλαπλές τιμές
 - * Σημασιολογικός ιστός (ανάγκη αναπαράστασης γνώσης και συμπερασμού: η «σύγχρονη προσέγγιση»)
 - «Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές να γνωρίσουν τις βασικές αρχές της αναπαράστασης και διαχείρισης γνώσης στους υπολογιστές. Επίσης, να έλθουν σε επαφή με συστήματα βασισμένα σε γνώση και περιβάλλοντα ανάπτυξής τους. Τα παραπάνω αφορούν και γνώση με αβεβαιότητα. Τέλος, ενημερώνονται για σύγχρονες περιοχές εφαρμογών γνώσης.»

Φωνητική - Φωνολογία

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στη Φωνητική και στη Φωνολογία. Παρουσιάζονται η ανατομία, η φυσιολογία, τα ακουστικά χαρακτηριστικά και η αντιληπτική διάσταση της ανθρώπινης ομιλίας, καθώς επίσης και οι φθόγγοι και η τυπολογία των φθογγικών συστημάτων των γλωσσών μέσα από την καταγραφή τους στο Διεθνές Φωνητικό Αλφάβητο. Στη συνέχεια παρουσιάζεται η οργάνωση των φθόγγων σε σύστημα και οι διάφορες φωνολογικές διεργασίες σε τεμαχιακό και υπερτεμαχιακό επίπεδο. Έτσι ορίζονται βασικές έννοιες, όπως φώνημα, αλλόφωνο, πραγμάτωση, και τα διαφοροποιητικά χαρακτηριστικά των φθόγγων, παρουσιάζονται βασικοί φωνολογικοί κανόνες όπως η αποβολή, η επένθεση, η αφομοίωση, η ανομοίωση, καθώς επίσης και η προσωδική ιεραρχία και τα φωνολογικά συστατικά, όπως η συλλαβή, η φωνολογική λέξη και φράση, η επιτονική φράση, και περιγράφονται μια σειρά από φωνολογικά φαινόμενα όπως ο τόνος, η μελωδία, η επιτόνιση, η φωνηεντική αρμονία, κλπ. Μέσα από την πραγμάτευση αυτών των φαινομένων/διεργασιών παρέχεται και μια εισαγωγή στις διάφορες φωνολογικές θεωρίες/προσεγγίσεις όπως η Λεξική Φωνολογία, η Αυτοτεμαχιακή Φωνολογία, η Προσωδική Φωνολογία, η Μετρική Φωνολογία, η Θεωρία του Βελτίστου, κλπ.

Σύνταξη

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στη θεωρητική ανάλυση του επιπέδου της σύνταξης. Παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο δομούνται και παράγονται οι φράσεις και οι προτάσεις μιας φυσικής γλώσσας και εμβαθύνει στη μεθοδολογία ανάλυσης συντακτικών φαινομένων. Πραγματεύεται θέματα όπως η φραστική δομή, η πτώση, οι λειτουργικές κατηγορίες και η χαρτογραφία τους, η μετακίνηση και οι περιορισμοί της και η αναφορική δέσμευση. Βασικό πρότυπο περιγραφής αποτελεί η Θεωρία των Αρχών και Παραμέτρων (Principles &

Parameters Theory; Chomsky 1981 κ.εξ.) μέσα από την τελευταία διατύπωση του προτύπου της Κυβέρνησης και Αναφορικής Δέσμησης (Government & Binding; Chomsky & Lasnik 1993) καθώς και τις σύγχρονες εξελίξεις του στο Μινιμαλιστικό Πρόγραμμα (Minimalist Program; Chomsky 1993, 1995 κ.εξ.).

Θέματα Νευρογλωσσολογίας

Το σεμινάριο εξετάζει τη σχέση γλώσσας και εγκεφάλου με ιδιαίτερη έμφαση στις επίκτητες γλωσσικές διαταραχές. Θα συζητηθεί η αφασία, μια επίκτητη γλωσσική διαταραχή λόγω εστιακής εγκεφαλικής βλάβης, με ιδιαίτερη έμφαση στην αφασία τύπου Broca ή γραμματική αφασία και τις ερμηνευτικές προσεγγίσεις για τα γλωσσικά ελλείμματα (παραγωγής ή κατανόησης) που εμφανίζει. Στο πλαίσιο αυτό θα συζητηθεί και η σχέση γλωσσικών και γνωστικών ελλειμμάτων, όπως η εργαζόμενη μνήμη, στα αφασικά σύνδρομα. Θα παρουσιαστούν επίσης τα γλωσσικά ελλείμματα που παρατηρούνται στην άνοια και συγκεκριμένα στη νόσο Alzheimer και στην Πρωτοπαθή Προοδευτική Αφασία και θα συζητηθεί η σχέση μνήμης και άνοιας. Στο σεμινάριο θα παρουσιαστούν επίσης έρευνες για νευροαπεικονιστικές μεθόδους με τις οποίες μπορεί να διερευνηθεί η σχέση εγκεφάλου και γλώσσας, όπως το ηλεκτροεγκεφαλογράφημα (EEG), η μαγνητική απεικόνιση (fMRI) και η διακρανική μαγνητική διέγερση (TMS) και θα συζητηθεί η συμβολή τους στη διερεύνηση των γλωσσικών ελλειμμάτων που παρατηρούνται στην αφασία ή την άνοια. Κάθε φορά η έμφαση στο σεμινάριο μπορεί να δίνεται σε μία ή περισσότερες θεματικές ενότητες.

Γλωσσική κατάρτηση

Το σεμινάριο θα εξετάσει ζητήματα στην τυπική ανάπτυξη πρώτης γλώσσας με έμφαση σε θέματα (α) κλιτικής μορφολογίας (για παράδειγμα, κατάρτηση της ρηματικής συμφωνίας, του χρόνου και της όψης, κατάρτηση της ονοματικής συμφωνίας ως προς τον αριθμό και το γένος, κατάρτηση της πτώσης), (β) συντακτικής παραγωγής ή κατανόησης (για παράδειγμα, κατάρτηση παθητικών δομών, ερωτηματικών και αναφορικών προτάσεων, αναφορικής δέσμησης) και (γ) σημασιολογίας (κατάρτηση ποσοδεικτών και υπονοημάτων). Κάθε φορά η έμφαση μπορεί να δίνεται σε μία ή περισσότερες από τις τρεις θεματικές περιοχές. Η κατάρτηση των υπό συζήτηση φαινομένων θα παρουσιάζεται σε συνάρτηση με συγκεκριμένες μεθοδολογικές προσεγγίσεις στη συλλογή δεδομένων και θα συζητιέται στο πλαίσιο της γλωσσικής / γραμματικής θεωρίας αλλά και θεωριών για τη γλωσσική κατάρτηση.

Ψυχογλωσσολογία και αναπτυξιακές διαταραχές

Το μάθημα εξετάζει τη σχέση γλώσσας και νου με ιδιαίτερη έμφαση στις αναπτυξιακές διαταραχές, όπως η αναπτυξιακή γλωσσική διαταραχή, η διαταραχή αυτιστικού φάσματος, το σύνδρομο Williams και το σύνδρομο Down. Κάθε φορά η έμφαση στο σεμινάριο θα δίνεται σε μία ή περισσότερες αναπτυξιακές διαταραχές. Θα συ-

ζητηθούν ζητήματα που αφορούν σε ευρήματα σχετικά με την υποσυστημικότητα του νου και της γλώσσας, την τυπική ή μη τυπική ανάπτυξη στις αναπτυξιακές διαταραχές και την ύπαρξη ή όχι γλωσσικού/γραμματικού ελλείμματος. Τα γλωσσικά ελλείμματα θα συζητηθούν στο πλαίσιο της γλωσσικής θεωρίας, ενώ θα δοθεί έμφαση και στη σχέση γλωσσικών και γνωστικών ελλειμμάτων, όπως η εργαζόμενη μνήμη, η βραχυπρόθεσμη μνήμη και άλλες επιτελικές λειτουργίες.

Υπολογιστική γλωσσολογία

Στόχος του μαθήματος είναι η επισκόπηση των σύγχρονων Τεχνολογιών της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας και της Επεξεργασίας Φυσικής Γλώσσας. Ο φοιτητής, μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος, θα πρέπει να είναι σε θέση:

1. Να απαριθμεί και να περιγράφει τις βασικές αρχές της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας.
2. Να αναγνωρίζει τις κατηγορίες και τα χαρακτηριστικά Συστημάτων που χρησιμοποιούν τεχνολογίες Επεξεργασίας Φυσικής Γλώσσας.
3. Να σχεδιάζει, υλοποιεί και αξιολογεί Συστήματα Επικοινωνίας Ανθρώπου- Μηχανής.
4. Να σχεδιάζει και να υλοποιεί Διαλογικά Συστήματα.
5. Να σχεδιάζει και να επεκτείνει Σημασιολογικά Λεξικά τύπου Wordnet.
6. Να εφαρμόζει και να χρησιμοποιεί σύγχρονες τεχνολογίες της Υπολογιστικής Γλωσσολογίας, με σκοπό τη βελτίωση υπολογιστικών συστημάτων.

Εφαρμογές MATLAB στη Γνωσιακή Επιστήμη

Το μάθημα απευθύνεται σε φοιτητές που έχουν ήδη οικειότητα με το λογισμικό MATLAB και θέλουν να δουν πως αυτό εφαρμόζεται στην πράξη στη πειραματική έρευνα. Θα παρουσιαστούν οι δυνατότητες που παρέχει το λογισμικό αυτό τόσο στο στήσιμο πειραμάτων και την καταγραφή πειραματικών δεδομένων, όσο και στην ανάλυση και παρουσίαση αυτών. Έμφαση θα δοθεί σε πρακτικές εφαρμογές από το χώρο των γνωσιακών επιστημών, μέσα από εργαστηριακές ασκήσεις στις οποίες οι φοιτητές θα καλούνται να επιλύσουν συγκεκριμένα προβλήματα σχεδιασμού πειραματικών έργων καθώς και ανάλυσης και παρουσίασης δεδομένων.

Γλωσσικές λειτουργίες: Εγκέφαλος και συμπεριφορά

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση με σύγχρονες ερευνητικές μεθόδους για την κατανόηση των γλωσσικών λειτουργιών, και ειδικότερα με το σκεπτικό αξιοποίησης και συνδυασμού νευροαπεικονιστικών και συμπεριφορικών δεδομένων για τον έλεγχο θεωρητικών υποθέσεων γλωσσικής επεξεργασίας.

Θα παρουσιαστούν και θα συζητηθούν δεδομένα από συμπεριφορικές και νευροαπεικονιστικές μελέτες γλωσσικών λειτουργιών στις ακόλουθες ενότητες: κατανόηση λόγου, ανάγνωση, κατανόηση προτάσεων, παραγωγή λόγου, ανάπτυξη της γλώσσας, διγλωσσία και απόκτηση δεύτερης γλώσσας, κατανοώντας τη σημασία των λέξε-

ων, κατανοώντας τη σύνταξη των προτάσεων, επεξεργασία της φωνολογικής δομής των λέξεων.

Γνωσιακή γλωσσολογία

Η Γνωσιακή Γλωσσολογία προσφέρει μία νέα προσέγγιση στη μελέτη της γλώσσας, την οποία αντιμετωπίζει ως έκφραση των γενικότερων νοητικών ικανοτήτων του ανθρώπου και όχι ως ξεχωριστή ικανότητα. Η γλώσσα αντικατοπτρίζει το εννοιολογικό σύστημα των ανθρώπων, η δημιουργία του οποίου συνδέεται άμεσα με τη βιολογική τους υπόσταση. Βασικά σημεία της προσέγγισης αυτής αποτελούν η έμφαση στη σημασία, στη μελέτη της γλώσσας όπως αυτή χρησιμοποιείται στην επικοινωνία (γλωσσική χρήση) και η παραδοχή ότι οι αφηρημένες έννοιες διαμορφώνονται βάσει σχημάτων που πηγάζουν από την εμπειρία μέσω της (εννοιολογικής) μεταφοράς.

Η θεωρία της εννοιολογικής μεταφοράς αποτελεί τον αντικείμενο του μεταπτυχιακού σεμιναρίου στο οποίο αναλύονται τα εξής θέματα:

Α θεωρία της εννοιολογικής μεταφοράς των Lakoff & Johnson και η κριτική που της ασκείται. Η θεωρία της μετωνυμίας και η σχέση της με τη μεταφορά

Η έννοια της σωματικότητας (Embodiment) Τα απεικονιστικά σχήματα

Η θεωρία της εννοιολογικής μείξης (Blending theory)

Φιλοσοφία Της Αντίληψης: Σωματική Συνείδηση

Φαίνεται ότι έχουμε μία προνομιακή σχέση με το σώμα μας: το βιώνουμε ως δικό μας. Αυτή όμως η σχέση ιδιοκτησίας, η οποία συγκροτεί τη σωματική συνείδηση, είναι πολύ διαφορετική από αυτή που έχουμε με άλλα αντικείμενα. Ο στόχος του μαθήματος είναι η διερεύνηση της σχέσης μεταξύ εαυτού και σώματος όπως αυτή βιώνεται μέσω της σωματικής συνείδησης. Αυτή η διαδικασία απαιτεί, μεταξύ άλλων, την κατανόηση του τρόπου με τον οποίο ο νους αναπαριστά το σώμα, κάτι το οποίο έχει αγνοηθεί από σύγχρονες προσεγγίσεις του σώματος μέσα στο πλαίσιο της γνωσιακής επιστήμης. Για το σκοπό αυτό θα εξεταστούν φιλοσοφικές θέσεις καθώς και επιστημονικές μελέτες οι οποίες σχετίζονται με τις κανονικές και παθολογικές εκφάνσεις της σωματικής συνείδησης.

Φιλοσοφία του Νου

Εξετάζονται διάφορα θέματα που αφορούν τη φύση του νου και τη σχέση νου και σώματος. Ο γενικός στόχος είναι η παρουσίαση των κεντρικών μεταφυσικών απόψεων, όπως ο δυϊσμός, ο συμπεριφορισμός, ο εξαλειπτισμός, ο αναγωγισμός, ο μηαναγωγικός υλισμός, ο λειτουργισμός και ο εξαλειπτικός υλισμός. Στο ερευνητικό μας πεδίο εμπíπτουν επίσης θέματα όπως η συνείδηση, η νοητική αιτιότητα, η ψυχολογία του κοινού νου κ.λπ.

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

Εφηβεία και Αναδυόμενη Ενηλικίωση

Το μάθημα αυτό επικεντρώνεται στη μελέτη της εφηβικής ηλικίας, ήτοι στο τελευταίο αναπτυξιακό στάδιο του ατόμου προς την ενήλικη ζωή και την ωριμότητα. Προσφέρει μια εισαγωγή στα κεντρικά θέματα και ερωτήματα της ψυχολογίας του εφήβου, στη διασάφηση των

σχετιζόμενων εννοιών με αυτήν την περίοδο, καθώς και τη σαφή διάκριση των κύριων αναπτυξιακών οροσχημάτων της. Μελετάται η βιοσωματική, ψυχοσεξουαλική, γνωστική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη, η εικόνα του σώματος και του σωματικού σχήματος. Περιγράφεται η δυναμική της ομάδας των εφήβων και των διαπροσωπικών σχέσεων, όπως και τα ιδιαίτερα σχήματα που αναπτύσσονται μεταξύ της οικογενειακής δομής, των ενδοοικογενειακών δυσλειτουργιών και του κοινωνικοπονητικού ρόλου του σχολείου.

Σχεδίαση και Υλοποίηση Ψηφιακών Εκπαιδευτικών Εφαρμογών

Το μάθημα πραγματεύεται θέματα που αφορούν στα χαρακτηριστικά, στις αρχές σχεδίασης, στην υλοποίηση, στην αξιολόγηση και αξιοποίηση διαφόρων ψηφιακών εκπαιδευτικών εφαρμογών βάσει διαφορετικών θεωριών μάθησης. Θέματα που καλύπτονται είναι: τεχνολογικά υποστηριζόμενη μάθηση, χαρακτηριστικά των εκπαιδευτικών εφαρμογών, Εκπαιδευτικό Λογισμικό - Εκπαιδευτικές Εφαρμογές - Αποθετήρια μαθησιακών αντικειμένων, σχεδίαση και χαρακτηριστικά εκπαιδευτικών εφαρμογών που βασίζονται στον Συμπεριφορισμό - το μοντέλο ADDIE και το μοντέλο Gagne, σχεδίαση και υλοποίηση προσομοιώσεων και μικρόκοσμων, υπολογιστικά μοντέλα προσομοίωσης, εργαλεία εκπαιδευτικής μοντελοποίησης και νοητικής-εννοιολογικής χαρτογράφησης, περιβάλλοντα και εργαλεία που βασίζονται στον κοινωνικό και κατασκευαστικό εποικοδομητισμό, οργάνωση δραστηριοτήτων εκπαιδευτικής ρομποτικής, σχεδίαση και υλοποίηση μαθησιακών περιβαλλόντων που αξιοποιούν Web 2.0 περιβάλλοντα / εργαλεία, παιχνιδοποίηση - εκπαιδευτικά παιχνίδια, αρχές σχεδίασης και πλατφόρμες υλοποίησης εκπαιδευτικών παιχνιδιών, ανάπτυξη εκπαιδευτικού λογισμικού και εκπαιδευτικών εφαρμογών, θέματα αξιολόγησης εκπαιδευτικών εφαρμογών / λογισμικού.

Σχεδίαση και Χρήση Περιβαλλόντων Η Μάθησης

Το μάθημα πραγματεύεται θέματα που αφορούν στη σχεδίαση και στην αξιοποίηση διαφόρων διαδικτυακών περιβαλλόντων που μπορούν να υποστηρίξουν την η-μάθηση. Θέματα που καλύπτονται είναι: Εκπαίδευση από Απόσταση και Μεικτή Μάθηση, Δομές υποστήριξης της η-μάθησης και χαρακτηριστικά των βασικών δομικών στοιχείων της η-μάθησης, Τεχνολογίες και Μοντέλα υποστήριξης της η-μάθησης, Τεχνολογικά Εργαλεία Μαθησιακής Σχεδίασης και Σεναριογράφησης, Συστήματα Διαχείρισης Μαθημάτων/Μάθησης, Συνεργατική μάθηση, συνεργατικά περιβάλλοντα μάθησης υποστηριζόμενα από υπολογιστή (CSCL) και οργάνωση συνεργατικών δραστηριοτήτων, Σχεδίαση και χρήση εργαλείων επικοινωνίας με προσαρμοστικά χαρακτηριστικά, Περιβάλλοντα Διαχείρισης τάξης και υποστήριξης της μεικτής μάθησης, Η αξιολόγηση στην η-μάθηση: Μορφές και Εργαλεία, Αρχές Σχεδίασης Υπολογιστικών Μαθησιακών Περιβαλλόντων που Υποστηρίζουν Εναλλακτικές Μεθόδους Αξιολόγησης, Αρχιτεκτονική προσαρμοστικών εκπαιδευτικών περιβαλλόντων. Τεχνολογίες Προσαρμογής.

Ανοικτό Μοντέλο Εκπαιδευόμενου. Σύγχρονες τάσεις: MOOCs, Flipped classroom

Επικοινωνία Ανθρώπου - Υπολογιστή με Ομιλία

Κατανόηση Προφορικού Διαλόγου - χαρακτηριστικά και μοντελοποίηση του. Από τις Γραφικές Διεπαφές Χρήστη στις Φωνητικές Διεπαφές Χρήστη. Αρχιτεκτονική Συστημάτων Επικοινωνίας Ανθρώπου - Υπολογιστή με ομιλία. Παραγωγή Προφορικής Γλώσσας. Μετατροπή Κειμένου σε Συνθετική Ομιλία. Αναγνώριση Ομιλίας. Κατανόηση Γλώσσας. Δομή, διαχείριση και έλεγχος φωνητικών διαλόγων. Εργαλεία περιγραφής φωνητικών διαλόγων. Σχεδίαση και ανάπτυξη Φωνητικών Διαλογικών Εφαρμογών. Γρήγορη Προτυποποίηση. Διεθνείς Τυποποιήσεις: VoiceWeb και VoiceXML. Πολυτροπικότητα στην Επικοινωνία Ανθρώπου-Υπολογιστή με ομιλία. Φωνητικές Πύλες. Ευχρηστία Επικοινωνίας Ανθρώπου-Υπολογιστή με ομιλία. Εφαρμογές Διαλογικών Συστημάτων Φωνής.

Τεχνολογίες γνώσεων

Το μάθημα αυτό είναι μια εισαγωγή στις τεχνολογίες του Σηματολογικού Ιστού και των Διασυνδεδεμένων Δεδομένων. Τα θέματα που καλύπτονται είναι: Ανοιχτά δεδομένα. Γράφοι γνώσης. Οντολογίες. Σύγχρονες εφαρμογές. Διασυνδεδεμένα δεδομένα. Το μοντέλο RDF. μοντέλο οντολογιών RDFS. Η γλώσσα επερωτήσεων SPARQL. Γεωχωρικά δεδομένα. Οι γλώσσες επερωτήσεων GeoSPARQL και stSPARQL. Λογικές περιγραφών. Η γλώσσα οντολογιών OWL. Γλώσσες κανόνων. Μηχανική οντολογιών.

Τυπολογία

Η Γλωσσική Τυπολογία (Language Typology) εξερευνά την ποικιλία και την απόκλιση των γλωσσών και των δομών τους και προσπαθεί να την κατατάξει στη βάση κοινών «τυπικών» χαρακτηριστικών. Ιδεατά, η τυπολογία έχει ως σκοπό τον εντοπισμό και την κατάταξη όλων των δομών και των εκφάνσεών τους που απαντούν στις γλώσσες του κόσμου, και σε πιο απόλυτο βαθμό όλων των δυνατών δομών της ανθρώπινης γλώσσας εν γένει. Η μέθοδος της είναι κατά βάση εμπειρική, συγκριτική και επαγωγική. Το μάθημα αυτό αποτελεί μια εισαγωγή στον κλάδο της τυπολογίας και αποσκοπεί στο να εξοικειώσει τους μεταπτυχιακούς φοιτητές (α) με το μέγεθος και το εύρος της απόκλισης των γλωσσικών δομών, (β) με τη μεθοδολογία μελέτης και κατάταξης των γλωσσών και των γλωσσικών δομών σε τύπους και (γ) με τους τρόπους ερμηνείας αυτών των γλωσσικών τύπων. Παρέχονται επίσης ενδεικτικά και πιο λεπτομερείς περιγραφές γλωσσικών τύπων και πιθανών ερμηνειών τους, όπως η συγκολλητική και η σχεδιοτυπική μορφολογία, η εργαστικότητα, η σειρά των όρων, η ιεραρχία γραμματικών χαρακτηριστικών, κλπ.

Φιλοσοφία Επιστήμης Ι

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η παρουσίαση του Λογικού Θετικισμού και στοιχείων από τις παραδόσεις από τις οποίες άντλησε, δηλαδή από τον κλασικό εμπει-

ρισμό, τον θετικισμό, τον λογικισμό και τη φιλοσοφία του Wittgenstein. Στη συνέχεια, εκτός από το έργο των λογικών θετικιστών (Carnap, Neurath και Schlick), παρουσιάζεται επίσης το έργο των Popper, Lakatos, Kuhn και Feyerabend. Τα θέματα που εξετάζονται στην ιστορική διαδρομή των επιμέρους ρευμάτων είναι η διάκριση της επιστήμης από τη μεταφυσική και την ψευδο-επιστήμη, ο ιδιαίτερος χαρακτήρας της επιστημονικής έρευνας, ο έλεγχος των επιστημονικών θεωριών, η σχέση παρατήρησης - θεωρίας, ο τρόπος εξέλιξης της επιστήμης, η ορθολογικότητα της επιστήμης, η ηθική της επιστήμης, ο χαρακτήρας της επιστημονικής κοινότητας και οι σχέσεις της επιστήμης με την κοινωνία.

Φιλοσοφία Επιστήμης ΙΙ

Τι είναι η φιλοσοφία της επιστήμης; Χαρακτηρισμός και δικαιολόγηση της επιστημονικής μεθόδου. Επαγωγή και υποθετικο-παραγωγική μέθοδος. Επικύρωση επιστημονικών θεωριών. Πιθανοκρατικές προσεγγίσεις στην μέθοδο. Μπειζιανισμός και φιλοσοφία της πιθανότητας. Εξήγηση, αιτιότητα, νόμοι της φύσης; Διάφορα μοντέλα επιστημονικής εξήγησης και τα προβλήματα τους. Η σχέση αιτίου- αποτελέσματος. Τι είναι οι νόμοι της φύσης και πως ανακαλύπτονται; Φύση των επιστημονικών θεωριών. Είναι οι θεωρίες απλά εργαλεία για την οργάνωση και ταξινόμηση των παρατηρήσιμων φαινομένων ή μας οδηγούν στην ανακάλυψη βαθύτερων αληθειών για τον κόσμο; Ο ρόλος της πρόβλεψης στην επιστήμη και στην αποδοχή των θεωριών. Ο ρόλος και η φύση των θεωρητικών μοντέλων.

Λογική

Η γλώσσα της προτασιακής λογικής. Ταυτολογικές συνεπαγωγές. Πλήρη σύνολα συνδέσμων. Προτασιακός λογισμός. Εγκυρότητα και πληρότητα του προτασιακού λογισμού. Πρωτοβάθμιες γλώσσες. Λογικές συνεπαγωγές. Πρωτοβάθμιος (κατηγορηματικός) λογισμός. Εγκυρότητα και πληρότητα του πρωτοβάθμιου λογισμού. Παραδείγματα πρωτοβάθμιων θεωριών. Στοιχεία από την αξιωματική θεωρία συνόλων.

Ιστορία επιστήμης, 16ος 17ος αιώνας

Το μάθημα πραγματεύεται σημαντικά επεισόδια από την ιστορία των φυσικών επιστημών του 16ου και 17ου αιώνα: Μεταξύ των θεμάτων που εξετάζονται είναι: η Κοπερνίκεια επανάσταση και η πρόσληψή της, τα αστρονομικά συστήματα του Μπράχε και του Κέπλερ, η νέα φυσική του Γαλιλαίου, η δίκη και καταδίκη του από την Ιερά Εξέταση, η πειραματική μεθοδολογία του Μπέικον, η ίδρυση Ακαδημιών και Επιστημονικών Εταιρειών, ο ρόλος της μηχανοκρατίας, η Νευτώνεια φυσική και κοσμολογία. Επίσης, εξετάζεται ο ρόλος κοινωνικών και πολιτισμικών παραγόντων στη συγκρότηση της νέας φυσικής φιλοσοφίας.

Ιστορία επιστήμης, 18ος -20ος αιώνας

Το μάθημα ξεκινά με επισκόπηση της επιστημονικής επανάστασης και συνεχίζει με επεισόδια που σηματοδότησαν την ανάδυση και εδραίωση της επιστήμης από τον

17ο έως τα τέλη του 19ου αιώνα: Χημική Επανάσταση, μετάβαση από τη δύναμη στην ενέργεια και εδραίωση της νεώτερης φυσικής, μετάβαση από την Ιστορία της Γης στη Γεωλογία, Δαρβινισμός και οι απαρχές της νεότερης Βιολογίας, Ηλεκτρομαγνητισμός και θεωρίες του αιθέρα κ.λπ. Επίσης εξετάζονται γεγονότα και διανοητικές τάσεις κάθε περιόδου, αλλά και ο προβληματισμός των ιστορικών σχετικά με τη μεθοδολογία ανασυγκρότησης των επεισοδίων που συνδέονται με κρίσιμες επιστημονικές «ανακαλύψεις» και με τη δημιουργία νέων επιστημονικών κλάδων.

Γνωσιολογία και μεταφυσική

Το μάθημα ξεκινά με μερικά θέματα μεταφυσικής, μετά προχωρά στο ζήτημα της αλήθειας και τελειώνει με μερικά θέματα γνωσιολογίας. Ειδικότερα καλύπτει τα εξής ζητήματα: εισαγωγή, το πρόβλημα των καθόλου, αιτιότητα, ελευθερία και ντετερμινισμός, διαχρονική προσωπική ταυτότητα, αναγκαιότητα και δυνατοί κόσμοι, αλήθεια, σκεπτικισμός, τι είναι γνώση, δικαιολόγηση πεποιθήσεων, επαγωγή, a priori γνώση. Η προσέγγιση είναι συστηματική, στο πλαίσιο των σύγχρονων συζητήσεων.

Φιλοσοφία της γλώσσας

Το μάθημα ασχολείται κυρίως με τις σημασιολογικές και λογικές ιδιότητες διαφόρων κατηγοριών προτάσεων των φυσικών γλωσσών, αλλά επίσης με έννοιες που έχουν κεντρική σημασία κατά τη μελέτη αυτών των ιδιοτήτων. Ειδικότερα καλύπτει τα εξής θέματα: νόημα και αναφορά, η θεωρία του Russell για τις οριστικές περιγραφές, τα ονόματα ως συντομογραφίες οριστικών περιγραφών και τα ονόματα ως άκαμπτοι αναφορές, είναι το «υπάρχει» κατηγορημα; αλήθεια (κυρίως η θεωρία της αντιστοιχίας και η μινιμαλιστική θεωρία), υποθετικοί λόγοι του πραγματικού, αναγκαιότητα, υποθετικοί λόγοι του αντίθετου προς το πραγματικό, ασάφεια.

Επιστήμες και φιλοσοφία στον 20ο αιώνα

Το σεμινάριο δεν αφορά ολόκληρη τη φιλοσοφία του 20ού αιώνα αλλά μόνον εκείνα τα φιλοσοφικά ρεύματα που σχετίστηκαν άμεσα με τις φυσικές επιστήμες και τα μαθηματικά. Φιλοδοξεί δε να στοιχειοθετήσει μίαν αδρή επισκόπηση των διάφορων τρόπων με τους οποίους η φιλοσοφία αντέδρασε στην ανάπτυξη των επιστημών κατ' αυτήν την περίοδο και προσπάθησε να διευθετήσει τις σχέσεις της με τα επιτεύγματά τους, αναμορφώνοντας τον εαυτό της αντίστοιχα.

Η δομή που ακολουθεί το σεμινάριο είναι η εξής:

1. Εισαγωγή στη φιλοσοφία της επιστήμης:

Επιστημονική επανάσταση και νεώτερη φιλοσοφία

2. Το φιλοσοφικό τοπίο στο γύρισμα του αιώνα:

Η καντιανή παράδοση

3. Οι εξελίξεις στα μαθηματικά και η συναφής κρίση θεμελίων - Τα επιτεύγματα του Frege στη λογική και οι απαρχές της αναλυτικής φιλοσοφικής παράδοσης:

Μη ευκλείδειες γεωμετρίες, προγράμματα θεμελίωσης των μαθηματικών, η νέα λογική. Από τη λογική θεμελίωση των μαθηματικών στη φιλοσοφική ανάλυση της γλώσσας

4. Οι ριζικές αλλαγές στη φυσική:

Θεωρία της σχετικότητας και κβαντική μηχανική

5. Το πρόγραμμα του Russell - Η θεώρηση του Wittgenstein

6. Λογικός Θετικισμός και Λογικός Εμπειρισμός

7. Η κριτική στον Λογικό Εμπειρισμό και τον Λογικό Θετικισμό (I):

K. Popper

8. Η κριτική στον Λογικό Εμπειρισμό και τον Λογικό Θετικισμό (II):

Quine – Hanson – Sellars

9. Η 'ιστορικιστική' στροφή:

Kuhn – Lakatos – Feyerabend – Laudan

10. Φιλοσοφικά ζητήματα (I):

Επιστημονική αλλαγή – Οι σχέσεις μεταξύ ιστορίας και φιλοσοφίας της επιστήμης

11. Φιλοσοφικά ζητήματα (II):

Ορθολογισμός, σχετικισμός και το ζήτημα της κανονιστικότητας

12. Φιλοσοφικά ζητήματα (III):

Επαγωγή και σκεπτικισμός

13. Φιλοσοφικά ζητήματα (IV):

Η διαμάχη για τον επιστημονικό ρεαλισμό

Η εξέταση του μαθήματος γίνεται με δύο εναλλακτικούς τρόπους: α) με κατ' οίκον εξέταση, τα θέματα της οποίας δίνονται στην τελευταία (13η) συνάντηση. Οι φοιτητές έχουν περιθώριο 14 ημερών να παραδώσουν τα γραπτά τους, ή β) με απαλλακτική εργασία, το θέμα της οποίας εμπίπτει στο περιεχόμενο του μαθήματος, καθορίζεται από κοινού με τους διδάσκοντες και δηλώνεται μέχρι την 10η συνάντηση.

Επιχειρησιακή ηθική:

μία διεθνής συγκριτική προοπτική

Aims and objectives:

The seminar examines the process of emergence, formation, historical evolution and salience of business ethics in a variety of societal and cultural contexts. The seminar is thus intended to:

- review the intellectual, historical and socio-cognitive processes of forging established discourses on business ethics that dominated the field,

- explore indigenous business ethics research embedded in specific cultural and local settings,

- identify potential intellectual encounters between differing views on behavioral ethics, and identify commonalities grounded, for instance, on virtue ethics

- investigate management and business philosophies founded on alternate value-systems in a diversity of non-Western contexts, and

- examine the cognitive, attitudinal and behavioral factors that influence multiple stakeholders' (employees, managers, customers) perceptions of ethics in contexts significantly varying across borders and cultures.

Scope and learning prospects:

In pursuit of these goals, we employ a two level analysis:

At the first level, we examine ethical issues across borders and cultures (eg ethical leadership, servant and spiritual leadership, organizational justice and fairness, corruption, ethical business cultures)

At the second level, we seek to identify the particularities of indigenous business ethics informed by non-Western managerial and leadership philosophies.

In sum, we seek to specify the salience of ethical factors in diverse business settings, elaborate on alternative ethical paradigms and initiate fruitful ways to conceive of practical implications, thus making the student more familiar with a wide range of organizational behaviors, as well as with ethical leadership types, ethical climates and cultures in a rich diversity of both Western and non-Western societal contexts. In so doing, we expand our scope by employing a comparative framework, so as to identify the underlying cognitions, values and belief-systems that shape business ethics in specific societal contexts, with particular emphasis on the relevance of shared value-systems to the need for building more humane, sustainable and socially responsible organizations.

Ορθολογική Επιλογή: Αποφάσεις,
Παίγνια, Θεσμοί

Στο σεμινάριο αυτό θα παρουσιαστεί η Θεωρία της Ορθολογικής Επιλογής, η πιο ενδιαφέρουσα σύγχρονη θεωρία στο χώρο των κοινωνικών επιστημών, η οποία είναι ταυτόχρονα και η κυρίαρχη, τουλάχιστον τις τελευταίες τρεις δεκαετίες. Συγκεκριμένα θα παρουσιαστούν τα εργαλεία της, η μεθοδολογία της, τα πορίσματά της, τα φιλοσοφικά και επιστημολογικά προβλήματά της καθώς και η κριτική που της έχει ασκηθεί. Η θεωρία της ορθολογικής επιλογής προέρχεται φιλοσοφικά από τον ωφελιμισμό και τον κλασικό φιλελευθερισμό και μεθοδολογικά από την οικονομική ανάλυση. Όμως έχει εξελιχθεί σε μια θεωρία της ανθρώπινης συμπεριφοράς που χρησιμοποιεί εργαλεία της οικονομικής επιστήμης και της θεωρίας παιγνίων. Παράλληλα, θα παρουσιάσουμε και τις πιο ενδιαφέρουσες θεωρίες από την Ψυχολογία, τις Νευροεπιστήμες, τη Φιλοσοφία, τη Θεωρία Παιγνίων και την Τεχνητή Νοημοσύνη, οι οποίες συνεργάζονται με τα οικονομικά με σκοπό να μας βοηθήσουν να κατανοήσουμε με ποιους τρόπους πραγματοποιούμε άλλοτε εύκολες και άλλοτε δύσκολες επιλογές, σύμφωνα με τις προτιμήσεις μας, την πληροφόρηση που έχουμε, τα οικονομικά μας αλλά και το κοινωνικό και θεσμικό πλαίσιο που κινούμαστε: Πότε συμπεριφερόμαστε ορθολογικά και πότε κάνουμε συστηματικά λάθη, υποπίπτοντας σε γνωστικές πλάνες και προκαταλήψεις. Ποιόν ρόλο έχουν τα συναισθήματα στις διαδικασίες επιλογής μας

και πώς διαμορφώνονται οι επιλογές μας αυτές σε σχέση με τις πεποιθήσεις μας και την αλληλεπίδραση με τους άλλους. Τι προεκτάσεις έχουν αυτές οι παρατηρήσεις στην καθημερινή ζωή των ατόμων αλλά και ποιος είναι ο αντίκτυπος αυτών των συμπεριφορών στο ευρύτερο κοινωνικό σύνολο μέσω του τρόπου που λειτουργούν οι ψηφοφόροι και που διαμορφώνονται πολιτικές.

Φιλοσοφία των συναισθημάτων

Τα συναισθήματα επηρεάζουν τον τρόπο που ερμηνεύουμε και αποτιμούμε την πραγματικότητα. Πώς όμως μπορούμε να κρίνουμε με τρόπο έλλογο τα ίδια τα συναισθήματα; Η φύση των συναισθημάτων αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους γρίφους της σύγχρονης φιλοσοφίας. Στο σεμινάριο θα διερευνήσουμε τις οντολογικές και αξιολογικές διαστάσεις των θυμικών φαινομένων, θα εστιάσουμε στο αντιληπτικό και γνωσιακό περιεχόμενο των συναισθημάτων, θα εξετάσουμε την εγκυρότητα απόδοσης συναισθηματικών ποιοτήτων σε έργα τέχνης - με ειδική αναφορά στη φιλοσοφία της μουσικής - και θα αναλύσουμε την εννοιολογική διάκριση ανάμεσα σε θυμικές στάσεις που προσανατολίζονται στον κόσμο έναντι στάσεων που στρέφονται προς τον ίδιο τον εαυτό.

Ενδεικτική Βιβλιογραφία

Alix Cohen and Robert Stern, eds, *Thinking about the Emotions* (Oxford University Press, 2017) Peter Goldie, ed. *The Oxford Handbook of Philosophy of Emotions* (Oxford University Press, 2010) Anthony Hatzimoysis, ed., *Philosophy and the Emotions* (Cambridge University Press, 2003)

Hichem Naar and Fabrice Teroni, eds, *The Ontology of Emotions* (Cambridge University Press, 2018)

Άρθρο 11

Άλλα Θέματα

Για οποιοδήποτε άλλο ζήτημα σχετικό με το ΔΠΜΣ «Γνωσιακή Επιστήμη» για το οποίο δεν υπάρχει πρόβλεψη στον παρόντα κανονισμό ή στην υπουργική απόφαση, αρμόδια για να αποφασίσει είναι η ΕΔΕ.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρύτανης

ΜΕΛΕΤΙΟΣ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στο Υπουργείο Διοικητικής Ανασυγκρότησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.

- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσauξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.

B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: www.et.gr
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180) Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000) Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr
Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

